

SVĚTLO

50. ČÍSLO / XI. ROČNÍK

8 Kč (12 Sk)

14. PROSINCE 2003

Z obsahu:

Mesiáš,

vítězný král a kněz

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
26. listopadu 2003
- strana 2 -

Co je to za dobu!

Guido Horst
- strana 4 -

Kráčejte životem v důvěře v Boha

Pro Boha není žádná naše
nouze příliš veliká
- strana 6 -

O poselství Apokalypsy, plném naděje

Jan Lechner
- strana 8 -

V ohni zkoušky

Když přijmeme kříž,
všechno se změní
- strana 9 -

Zaklínání jako každodenní praxe

Harry Potter opět
bestsellerem
- strana 10 -

Techniky ovlivňování jsou dnes velice vyspělé

Televize nás proměňuje,
aniž to pozorujeme
- strana 11 -

Odpustili vrahům

Jean Paul a Peacemaker
přežili masakr v Rwandě
- strana 12 -

Mesiáš, vítězný král a kněz

Vyslechli jsme jeden z nej-slavnějších žalmů v dějinách křesťanství. Žalm 109, který nám liturgie nešpor předkládá každou neděli, je totiž opakova-ně citován v Novém zákoně. Především verše 1. a 4. jsou aplikovány na Krista po vzoru dávné židovské tradice, která přetvořila tento hymnus z královského davidovského zpěvu na mesiánský žalm.

Za popularitu vděčí tato modlitba také soustavnému používání v rámci nedělních nešpor. Z tohoto důvodu je tento žalm v latinské verzi Vulgáty předmětem čet-ných slavných hudebních skladeb, které poznamenaly dějiny západní kultury. Liturgie podle praxe zvolené Druhým vatikánským koncilem vyloučila z původního hebrejského žalmu, který se skládá pouze ze 63 slov, násilnický verš 6. Ten napodobuje ladění tzv. „žalmů zlořečení“ a popisuje, jak židovský král ve svého druhu vojenském tažení drtí své protivníky a koná soud nad národy.

Jelikož budeme mít příležitost vrátit se několikrát k tomu-

to žalmu a zachováme tak úzus běžný v liturgii, spokojíme se nyní pouze s celkovým pohledem na tento žalm.

Slavný panovník

Můžeme v něm rozlišit zřetelně dvě části. První (srov. v. 1-3) obsahuje prorockou předpověď, kterou adresuje Bůh tomu, kte-

rého Žalmista nazývá *můj Pán*, tj. vladař Jeruzaléma. Prorocká předpověď ohlašuje intronizaci Davidova potomka *po pravici* Boží. Hospodin se totiž k němu obrací se slovy: *Sed' po mé pravici* (v. 1). Pravděpodobně zde máme narážku na rituál, podle kterého zvolenému bylo určeno, aby se

posadil po pravici archy úmluvy, a tak přijal nejvyšší moc nad Izraelem, a to od Hospodina.

Na pozadí je možno tušit nepřátelské síly, které byly neutralizovány vítězným tažením: nepřátelé byli položeni k nohám panovníka, který slavnostně vstupuje mezi ně a drží žezlo své autority (srov. v. 1-2). Je to jistě odraz

konkrétní politické situace, jakou je možno zaznamenat, když moc přechází z jednoho na druhého, při vzpouře některých podřízených nebo při pokusu o převrat. Nyní text nabízí kontrast obecné povahy mezi plánem Boha, který působí skrze svého vyvoleného, a záměry těch, kteří by chtěli upevnit svou nepřátelskou a podvratnou moc. Máme zde tedy odvěký střet mezi dobrem a zlem, který se odvíjí ve všech dějinných událostech, skrze které se nám Bůh zjevuje a mluví k nám.

Nejvyšší kněz

Druhá část obsahuje naopak prorockou předpověď o kněžství, kterou má davidovský král pro protagonistu (srov. v. 4-7).

ce tak daleko, že známe vhodná doporučení i pro samotného Pána a Boha. Ale naše moudrá zkušenost není dostatečně respektována.

Teprve když staneme tváří v tvář situacím a poměrům, které nás tíží někdy až k nesnesení, ozve se v nás ona otázka, kterou jsme si měli sami prozřetelně klást den co den: Co mám dělat? Co si mám počít? S takovou otázkou bývá spojena i další otázka: Co bude dál? Co na nás ještě všechno přijde?

Jsou to všechno otázky, na které lidé hledají odpověď u různých náboženství, ať už jsou to náboženství s dlouhou historickou tradicí nebo zcela

Pokračování na str. 7

Zaručena slavnostní božskou přísahou, pojí se královská důstojnost také s onou kněžskou. Odvolání na Melchisedecha, kněze Salému, což je pravěký Jeruzalém (srov. Gn 14), je snad cestou, jak ospravedlnit v síónském chrámě zvláštní kněžství vedle onoho oficiálního levitského. Je známo, že list k Židům začíná právě touto prorockou předpovědí: *Ty jsi kněz navěky podle řádu Melchisedechova* (Ž 109,4), aby se ozřejmilo zvláštní a dokonalé kněžství Ježíše Krista.

V dalších pokračováních prozkoumáme žalm 109 hlouběji a podrobíme pozorné analýze jednotlivé verše.

Boží pravice

Na závěr pak bychom chtěli znovu přečíst počáteční verš žalmu s božskou prorockou předpovědí: *Sed' po mé pravici, dokud nepoložím tvé nepřátele za podnož tvým nohám*. A učiníme tak se sv. Maximem Turínským. (4.-5. st.), který ve své promluvě o Letnicích ho komentuje takto: „Podle našeho obyčeje sdílení trůnu je nabídnuto tomu, který po skončení nějaké výpravy přišel jako vítěz a zaslouží si usednout na čestném místě. Tak také člověk Ježíš Kristus, když zvíťazil svým utrpením nad ďáblem a otevřel svým zmrtvýchvstáním podzemní království a vrátil se do nebe jako vítěz po skončení výpravy, slyší od Boha Otce toto pozvání: *Sed' po mé pravici*. Ani se tomu nemáme divit, jestliže Otec nabízí takové sdílení trůnu Synovi, který je svou přirozeností jedné podstaty s Otcem... Syn sedí po pravici, protože podle evangelia po pravici stojí ovec, po levici naopak kozli. Je tedy nutné, aby první Beránek zaujal místo po straně ovcí a obětovaná Hlava předem přijala do vlastnictví místo určené neposkvrněnému stádu, které ho bude následovat“ (40,2: *Scriptores circa Ambrosium, IV, Milán-Řím 1991, s. 195*).

Bolletino Vaticano
26. listopadu 2003

EDITORIAL

Otázka *Co máme dělat?*, se kterou přicházeli příslušníci nejruznějších stavů za podivínem ve velbloudí srsti k Jordánu, by se měla stát naší životní samozřejmostí a základní součástí naší každodenní ranní modlitby: *Pane, co máme dělat? Co od nás očekáváš? Podobně jako je součástí večerní modlitby otázka: Co jsme udělali? Jak vypadá náš den před Tvou tváří?*

Jak ovšem vyplývá z obsahu mnoha našich rozhovorů, nepocítujeme sami potřebu klást takovou otázku, spíše si myslíme, že by se nás takto měli dotazovat ti druzí. My sa-

mi víme především velice dobře, co mají dělat ti druzí. Zdá se nám, že kdyby se řídili našimi představami a našimi pokyny, život kolem nás a vůbec celý svět by vypadal docela jinak. S daleko větší pohotovostí dokážeme přednášet své návrhy na změnu všeho možného kolem nás než na to, jaká změna by byla potřebná v nás samých. Máme v zásobě rady pro státníky a politiky, ale i pro papeže, biskupy a našeho faráře i celou obec věřících a jsme přesvědčeni, že by to velmi prospělo státu a Církvi, kdyby naše názory byly respektovány. Naše připravenost radit jde někdy dokon-

Důležitá otázka

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Co máme dělat?

Za Janem přicházejí četné zástupy a jsou plně očekávání. Jeho osobnost nejen přitahuje, ale i přesvědčuje. Je totiž nesmlouvavý. Zdá se, že každému vidí do srdce. Ty, kteří to se svým obrácením nemyslí upřímně, neváhá nekompromisně označit jako *pokolení zmijí*, neplodné stromy, kterým hrozí, že budou vytaty a vhozeny do ohně⁽¹⁾.

Ale je tu především mnoho těch, kteří přišli jako kajicníci a jasně si uvědomují, že Janův křest na odpuštění hříchů má být začátkem nového života. K těm se připoj i ty.

Je zde tedy zásadní otázka: V čem má spočívat požadovaná opravdová změna? *Co máme dělat?* Tito Janovi kajicníci se tedy nespolehají sami na sebe, cítí zcela správně, že nemůžeme být normou sami pro sebe. Vidí v prorokovi od Jordánu autorizovaného tlumočnicka Boží vůle. Není větší chyby, než když se sebejistě domníváš: Já vím dobře, co mám dělat. Zapamatuj si, že nikdy nepochybiš, když nebudeš spoléhat na sebe, ale podřídiš se vedení toho, koho ti Bůh posílá jako duchovního vůdce.

Z toho, co Jan odpovídá zástupu, poznáváš, že jsou zde jednak povinnosti, které se týkají všech bez rozdílu, a vedle nich jsou povinnosti spojené s určitým stavem.

Za nejdůležitější obecnou povinnost všech označuje Jan citlivou a pozornou bliženskou lásku. Rozuměj tomu tak, že je to také ten nejlepší způsob, jak *připravit cestu Páně*. Není snad Janovo doporučení praktickou aplikací, jak *srovnat pahorky a zasypat propasti*? Čím vyšší je pahorek toho, čím oplýváš, tím hlubší je propast bída těch, kterým se nedostává ani toho, co je nezbytné. Nestačí, budeš-li čekat, až se na tebe obrátí. Sám vyhledávej ty, kteří trpí nějakou potřebou, aby ses s nimi rozdělil. Až přijde ten, který má přijít, uslyšíš od něho přesně totéž. Jan ti tedy radí ten nejlepší způsob, jak se připravit na jeho příchod.

Jsou zde i povinnosti stavu. Jan výslovně odzuzuje takové jednání, při kterém dochází k zneužívání služebního postavení k vlastnímu obohacení. Vybízí také ke skromnosti, která nevznáší nepřiměřené požadavky. I při výkonu povolání

je třeba řídit se spravedlností a Božím zákonem. Máš je chápat a vykonávat v první řadě jako službu Bohu a bližním, nikoliv hnát se za každou cenu jen za vlastním prospěchem.

Jan sám ti jde příkladem vstříc. Nechce si ani v nejmenším přisvojit nic z toho, co patří Pánu, který *přichází jako silnější*. Důsledně odmítá úctu, která mu nepatří, aby ani v nejmenším nezastínil Božího Mesiáše ani jeho budoucí působení. Uč se od něho, jak máš postupovat, kdykoliv jsi v situaci, že *připravuješ Pánu cestu*. Chovej se vždy jako ten, kdo *není hoden ani rozvázat řemínek na jeho obuvi*.

Dobře si zapamatuj, co ti Jan říká o Mesiáši. Bude to velký dárcem milosti, ale také přísný a spravedlivý soudce. *Bude křtít Duchem Svätým a ohněm*. Jeho dary budou tedy život, poznání a láska. Na jejich hojné přijetí se připrav důsledným plněním Janova programu, aby se tvé srdce naplnilo dobrými skutky. Nebude-li totiž při Ježíšově opětovném příchodu dostatečně těžké, neobstojí u jeho soudu. Při tomto soudu totiž každý odsoudí sám sebe. Kdo předstoupí před Pána prázdný a lehký, toho z mlatu odvané vítr jako *plevy* do zcela jiného ohně: vnějšího a *neuhasitelného*.

Otevřeš-li dokořán své srdce Ježíšovu ohni, naplní tě spolu s žarem lásky i nevýslovná Boží radost. Ten, kterého čekáš, *stane uprostřed tebe jako hrdina a vítěz, který plesá nad tebou radostí, obnoví v tobě svou lásku a s veselím nad tebou zajásá*. Znáš radostnější vědomí než je to,

že můžeš působit radost svému Bohu, který je původcem veškeré radosti? Jak daleko jsou od skutečnosti všichni ti, kteří se bojí Pána, že by je připravil o jejich radosti. Vždyť jeho radost a jeho pokoj *převyšují všechno pomyšlení*. A bys je o tom přesvědčil, nestačí tvoje slova. Oni neví, o čem mluvíš. Musíš je oslovit svým příkladem. Boží radost musí být v tobě tak velká, aby *z tvé ušlechtilosti bylo známo všem lidem, že Pán je blízko, že je v tobě a stejně tak touží být i v nich*. Ať tedy *nejsou tvé ruce malátné*. *Raduj se a vesel celým svým srdcem*. Tvá jistota a bezpečí je v tom, který *odstranil tvé nepřátele*. *Oslavuj ho a vzývej, hlásej mezi národy jeho díla, zvěstuj vznešenost jeho jména*.⁽²⁾

Bůh je tvoje spása, bez obavy můžeš doufat. Ať je to známo po celé zemi.⁽³⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 3,7,9; ⁽²⁾ Iz 12,4; ⁽³⁾ srov. tamt. 2,4

Liturgická čtení

1. čtení – Sof 3,14–18a

Jásej, síónská dcero, zaplesej, Izraeli, raduj se a vesel celým srdcem, jeruzalémská dcero! Zrušil Hospodin tvůj trest, odstranil tvé nepřátele, uprostřed tebe je Hospodin izraelským králem, zla se už neboj!

V onen den bude řečeno Jeruzalému: Neboj se, Síóne, ať nejsou tvoje ruce malátné! Hospodin, tvůj Bůh, je uprostřed tebe, hrdina, vítěz, plesá nad tebou v radosti, obnovil k tobě svou lásku, s veselím nad tebou jáásá jako ve dnech svátku.

2. čtení Flp 4,4–7

Bratři! Radujte se stále v Pánu, opakujte: Radujte se! Vaše ušlechtilost ať je známá všem lidem. Pán je blízko. O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prostě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomyšlení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši.

Evangelium Lk 3,10–18

Lidé se ptali Jana (Křtitele):

„Co máme dělat?“

Odpovídá jim:

„Kdo má dvoje šaty, ať se rozdělí s tím, kdo nemá žádné. A kdo má něco k jídlu, ať jedná stejně.“

Přišli také celníci, aby se dali pokřtít, a ptali se ho:

„Mistře, co máme dělat?“

On jim odpověděl:

„Nevybírejte víc, než je stanoveno.“

I vojáci se ho ptali:

„A co máme dělat my?“

Odpověděl jim:

„Na nikom se nedopouštějte násilí, nikoho nevydírejte, buďte spokojeni se svým žoldem.“

Lid byl plný očekávání a všichni uvažovali o tom, zdali Jan není Mesiášem. Jan jim všem na to říkal:

„Já vás křtím vodou. Přichází však mocnější než já, jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek na opánek. On vás bude křtít Duchem svätým a ohněm. V ruce má lopatu, aby pročistil (obilí) na svém mlatě a pšenici uložil na sýpce; plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným.“

Dával lidu ještě mnoho jiných napomenutí a hlásal mu radostnou zvěst.

Co je to za dobu!

„Okolnosti“ byly pro křesťany v průběhu dějin málokdy optimální. Pohanští společnost, odmítání a nepřátelství, nenávisť a pronásledování jsou tak staré jako Církev. Přesto se cítí věřící křesťan zrazený a opuštěný od státu i od občanské společnosti, kterou sám tak nadšeně budoval – a přitom nepozoruje, že žije stále přesně v „normální situaci“, kterou Kristus předpověděl těm, kteří ho budou následovat. Společnost není pro křesťany nositelkou naděje, ale stavenišťem pro jeho působení. A křesťan tu může ukázat, co to znamená, nebýt „z tohoto světa“.

Kdo ještě ví, jaké to bylo, když lidé měli pocit, že žijí v křesťansky orientované zemi? Tehdy, když o nedělích panoval v městech i na venkově posvátný klid, takže i ulice v obchodních centrech ukazovaly, co to znamená, když Bůh přebývá mezi lidmi.

dělat daňové podvody, přejídat se, zneužívat alkohol a tabák, ale hřešit ve smyslu, jak to chápe Církev podle svých a Božích přikázání, to už nejde, protože tato přikázání nikdo ani pořádně nezná. Potrat je (nemocenskou pokladou placený) anti-

Důstojné chrámy nebyly nikdy tak opravené, ale také nikdy tak prázdné jako dnes

Po nesmyslu totalitních režimů ztratila Evropa křesťanské kořeny. Jistě, jakási církevně orientovaná intelektuální elita se vždy snažila po druhé světové válce o udržení křesťanského rázu. Lidé se ještě dávali církevně sezdat a pohřbít, ve školách se ještě učilo náboženství a kostely byly o nedělích plné. Křesťanské mravy a morálka patřily k občanským povinnostem, a kdo je přestoupil, minimálně si byl vědom, že se provinil.

Dnes už nejde zhrěšit

Dnes už občané nemohou zhrěšit. Stačilo sotva půl století a z křesťanských zemí Evropy se staly země novopohanské. Dnes je možno znečišťovat prostředí,

koncepční prostředek, prožívání homosexualita lidské právo, rozvod normální věc, nevěra lidová zábava. Jako nejvyšší přikázání figuruje tolerance. Křesťanské obyčeje nejsou nežádoucí,

Společnost, která znovu upadla do pohanství, je jako kontrastní fólie, od které by se mohlo křesťanství zářivě odrážet

pokud nejsou folklórně působivé, televizně nosné a snadno výnosné. Jenom ne nějaké nároky na absolutní pravdu a sílu, která stanoví normy! Důstojné chrámy nebyly nikdy tak opravené, ale také nikdy tak prázdné jako dnes. Koncil, konkláve, kanonizace, to jsou odborné pojmy, jejichž obsah při náhodném průzkumu v metru nebo na diskotéce sotva kdo správně zná.

Boží stádo se zmenšilo. Církev Ježíše Krista stále ještě existuje: odpovědní činitelé počítají kněžský dorost a v západních zemích výnos církevní daně, ale je stále méně samozřejmě vystupovat na pracovišti a v okruhu známých jako křesťan vyznávající svou víru. Místo, kde se k tomu ještě přiznáváme, je především vlastní rodina.

„Zcela vybledlé“ jako normální případ

Dokonce známý německý televizní moderátor a otec rodiny Thomas Gottschalk si stěžoval na těžké postavení, jaké mají křesťanští rodiče ve vlastních čtyřech stěnách.

Přednádvám v pořadu „Obraz na neděli“ řekl: „Křesťanské hodnoty zcela vybledly.“ Mnoho rodičů to bere jako úlevu, když děti sedí doma u počítače, než aby se někde potulovaly a dávaly se tetovat nebo propadaly nějakému novému kultu. Rodiče, učitelé ani církve při tomto vývoji nemají šanci. Katolík Gottschalk přiznává, že jeho syna ani ve snu nenapadne, aby byl minis-

Kázání sv. Štěpána. Výzva překonat nevěřící úžas a zeď pochybností, odmítání i nepřátelství, to jsou všechno „standardní situace“ v Novém zákoně

trantem: „To už není cool, běhat v sukni kolem oltáře a houpat kadidlem.“ Na otázku, jaký mají jeho děti vztah k Bohu, vyprávěl televizní showman, jak došlo o Vánocích k trapasu: „Chtěli jsme zazpívat »Tichá noc« a 13letý syn začal diskusi, zda Ježíš je vůbec historická postava a zda je to možno jednoznačně prokázat.“ Když dnes mladík doma prohlásí: „Ten nový kaplan je třída!“, ptají se rodiče s hrůzou: „Pro pana krále, co ti udělal?“

Právě tento rozpor mezi vírou a nevěrou, pronikající hluboko i do rodin, je typický pro společnost, ve které Církev již nebo ještě není samozřejmostí. To, co pana Gottschalka trápí, prožívá dnes mladý africký katechumen ve vsi svých rodičů. Zažil to i pokřtěný Říman v domě svého otce. To byl všední den v době kristianizace Evropy. Postavit se za víru znamená dostat se do rozporu s dcerou nebo otcem, dokud nepřijmou nebo neuznají mou příslušnost k Církvi; přit se v rodině o nárocích křesťanství, to patří k zcela normální situaci, která pro věřícího křesťana je situací misijní.

Ani romantika prvních křesťanů, ani sláva mučedníků

Právě tuto situaci však popisuje Nový zákon. Rozeslání učedníků po dvou, aby hlásali lidem radostnou zvěst, předpověď, že víra rozdvoují rodiny, že mnohde narazí na nepochopení, že se apoštolové setkají s rozličným přijetím. Pavel v Areopagu v Aténách, výzva překonat ne-

věřící úžas a zeď pochybnosti, odmítání i nepřátelství, to jsou všechno „standardní situace“ v Novém zákoně. Kdo se tehdy a v následujících stoletích stal křesťanem, musel změnit svůj život, přiznat barvu, udělat životní rozhodnutí. A ten, kdo byl opravdu přesvědčený, že tím našel cestu, pravdu a život, sděloval to také ostatním.

Když se na počátek Církve díváme z dálky, pokrývá ho přirozeně mnoho pozlátka. Ale při vši romantice prvotní Církve a slávě mučedníků i tehdy se vyskytovaly nevěrnost a zrada, odpad od víry a všechny ty projevy normálního lidského života. Nebylo to tak zcela samozřejmé, že někdo patřil ke křesťanské obci: byl zde respekt pohanského okolí a příznivě nakloněných vlád, skutečnost, že s krásnou pravidelností přicházel biskup nebo kněz, aby slavili Eucharistii, byla tu vyhlídka na slušný a pokojný život, doprovázený hlásáním evangelia a rozdělováním svátostí.

„Právo“ na plošnou pastorační?

Po náboženských válkách v Evropě odstranil svazek mezi trůnem a oltářem a často daleko zasahující státní církevnictví tyto rysy křesťanského života. V devatenáctém a dvacátém století si

Dnes už občané nemohou zhrěšit. Stačilo sotva půl století a z křesťanských zemí Evropy se staly země novopohanské

mohli křesťané dokonce dovolit luxus „plošné“ pastorační. Církev na venkově a farář patřili k takovým samozřejmostem všedního dne jako kříže u cest nebo řeholníky vedené školy a internáty. Vyvinul se dokonce pocit, že máme právo na to, posílat dí-

Křesťanské obyčeje nejsou žádané, pokud nejsou folklórně působivé, televizně nosné a snadno výnosné

tě do náboženství, slavit svatby a pohřby s církevním obřadem, všude sloužit mše, kdekoli chce křesťan splnit svou nedělní povinnost. Především moderní národní státy uzavíraly s náboženstvím mír. V Německu byla „práva“ křesťanských vyznání zakotvena v ústavě. Stát bral s otcovskou péčí pod ochranu výuku náboženství, církevní daň, teologii na státních univerzitách a finanční dotace.

Ale přísloví praví: „Kdo sežení s duchem doby, bude brzy vdovec.“ Moderní stát, který vyrostl z monarchistických zvyklostí, ukazoval svou snášenlivost, dokud se mohl spolehnout na křesťansky orientovanou politickou elitu. Dokonce když byl do čela Německa zvolen pohanský barbar jménem Adolf Hitler, trvali biskupové na ústavou zajištěné koexistenci státu a Církve. A pak, moderní německý ústavní stát byl příliš výhodným garantem práva a pořádku a zajištěných příjmů, než aby se k němu po nacistické katastrofě přistupovalo s kritickým odstupem.

A pak to přišlo. Bezproblémové rozvody, legalizace potratů, konec ochrany před veřejnou urážkou náboženských citů, rozhodnutí proti křížům ve veřejných školách, uznání homosexuálních životních společenství, žádná zmínka o křesťanství v evropské ústavě. V proudu ducha doby plachtí stát s rostoucí rychlos-

tí do postkřesťanských vod a Církev zůstala stát v dešti.

Společnost jako staveniště pro křesťany

Co platí pro stát, platí i pro společnost, která si ve zdoluhavých, ale spolehlivých procesech tvorby veřejného mínění buduje demokratický stát takový, jaký by chtěla mít. Každé privilegium Církve se nedůvěřivě očíhává. Křesťanství je podezřelé, „předmoderní“, nepřátelské k ženám, k potěšení, nmoderní a morálně strnulé. Věřící křesťan se cítí zrazen a opuštěn jak od státu, tak od dobré občanské společnosti, kterou kdysi nadšeně budoval, a přitom vůbec nepozoruje, že se ocitá v přesně stejné normální situaci, jakou Kristus předpověděl těm, kteří ho budou následovat. Vydávat svědectví, žít víru jako vzor, rozdávat smysl života a naději: křesťan může dnes opět ukázat, že „není z tohoto světa“.

Společnost, která znovu upadla do pohanství, je jako kontrastní fólie, od které by se mohlo křesťanství zářivě odrážet, kdyby o tom bylo přesvědčené, stalo se skutečně nositelem Zjevení a „expertem“ pro skutečně dobrý a důstojný život. Lamentace na bezbožeckou společnost a všeobecný úpadek mravů by byly oprávněné, kdyby Církev (a každý jednotlivý křesťan) vkládala svou naději do společnosti a jejích mravů. Ale to je to, co ona nedělá. Její nadějí je Kristus, Pán. A společnost, to je staveniště pro křesťany, kde jejich úkolem je apoštolát.

Překlad -lš-

ODHALENÍ BOŽÍ LÁSKY

Herbert Madinger

Láska, která čeká na tebe

Zjevení svatého Jana končí velkým příslibem: *Ano, přijdu brzy!* (Zj 22,20). Je to příchod Ženicha k jeho nevěstě. Je to příchod Lásky ke svým milovaným. Je to příchod Boha ke svému lidu! On na nás nezapomněl. Nikdy na nás nepřestal myslet. Chce navždy zůstat s námi a přebývat uprostřed svého lidu:

Hle, Boží stan mezi lidmi! On jim setře každou slzu z očí: nebude už smrt ani zármutek, nářek ani bolest už nebude, protože co dříve bylo, pomínulo. (Zj 21,3)

Vrcholem tohoto Zjevení sv. Jana je „odhalení“ (apokalypsa) Boží lásky. On nás miluje horoucí láskou ženicha! Celé dějiny Božího lidu směřují k naplnění lásky mezi Bohem a jeho lidem. Bude to „Beránkova svatba“, při které bude zpečetěna naše smlouva s Bohem navěky a už nikdy nebude porušena, *Blahoslavení, kdo jsou pozváni k hostině Beránkově!* (Zj 19,9)

Příteli, je to veliká Boží láska, která platí i pro tebe: Ježíš Kristus sám je Ženichem, který si tě „namlouvá“, namlouvá si tvé srdce, tak jako ženich si namlouvá svou milovanou nevěstu. Tyto Boží „namluvy“ jsou nejhlubším smyslem celého tvého života, tvého životního příběhu a příběhu tvého utrpení.

Ve všech nepochopitelných událostech a souženích tvého života chce ti Bůh zjevit jen to jediné: že na tebe čeká jeho veliká láska! A že bez této jeho veliké lásky nemůžeš žít, nemůžeš dosáhnout věčnosti.

Ba co více – již v tomto pozemském životě potřebuješ být ustavičně zahříván Božím proudem, proudem jeho lásky, jeho životní síly a jeho přítomnosti. Protože jen ON je onen Život a ona Láska, po které tak vnitřně toužíš. Všechno ostatní zanikne a pomine. Jen ON zůstává navždy. ON je *Věrný*. (Zj 19,11)

Překlad -lš-

Kráčej životem v důvěře v Boha

Pro Boha není žádná naše nouze příliš veliká

Lidé trpí narůstající ztrátou víry a demonizací naší doby. Jiní by rádi věřili, ale nemohou. Jiní opět trpí kvůli svým dětem, které nechtějí nic slyšet o Církvi a o víře. Jiní se nedokážou vypořádat s těžkým psychickým utrpením. A opět jiným se hroutí manželství.

Jsou také rodiny, které utiskují finanční starosti. Stále více lidí ztrácí takřka přes noc práci. Mnozí nejsou schopni unést tlak vedení na pracovišti. Někdo je nevyhlášeně nemocný a zdá se mu, že lékař ho nechal na holičkách.

Mladí lidé ztratili hlubší prožitky lásky a věrnosti. Nenacházejí ve svém životě smysl a často zabřednou do okultních praktik. Nejsou s to unést psychický tlak, vzdávají své studium, pomýšlejí na sebevraždu.

„Já umřu ještě tento týden,“ řekla mi jedna dívka. „Duch, kterého jsme vyvolali, mi to řekl.“ Byla plná neklidu a třásla se na celém těle...

Někdy si kněz před takovou nouzí připadá jako před vysokou horou. Když jsem vyprávěl jednomu příteli o této hoře, řekl mi: „U mě je tomu právě tak. Ta hora na mě spadne a rozdrtil mě... Když jsem o tom v modlitbě vyprávěl svému Pánu, slyšel jsem v srdci hlas: ‚Neřekl jsem vám, že když budete mít víru jako hořčičné zrno, budete hory přenášet?‘ Pochopil jsem: chybí mi víra. Proto jsem se modlil k Pánu: ‚Věřím v Tebe. Věřím ve Tvoji všemohoucí lásku, která je schopna pomoci mnoha lidem, které jsi svěřil mojí péči.‘ Když jsem takto plný důvěry hovořil se svým Pánem, hora zmizela a já jsem byl opět šťastný.“

Myslím, že v tom spočívá velká nouze dnešních lidí. Mnohým z nás chybí víra jako hořčičné zrno. Nebo, což je totéž, chybí nám důvěra v živoucího Boha, který je nám tak blízko a če-

ká na to, že za ním půjdeme se svou nouzí. Tím, že se jeho Syn stal člověkem, přišel k nám tak blízko, a přece tolik lidí je od něho tak daleko!

Během všech let své pastorační péče jsem udělal zkušenost, že není většího daru a větší ctnosti než hluboká srdečná důvěra v dobrotivou Boží prozřetelnost, pro kterou není nic nemožného.

Ježíši, důvěřuji ti!

V Bibli se stále opakuje: „Nebojte se!“ Někdo si dal tu práci a spočítal, že se to v Bibli opakuje 366x. To znamená pro každý den v roce jednou, včetně nepřístupného roku.

Toto Bohem a jeho anděly vyslovované „Nebojte se!“ zna-

mená totéž jako: „Neboj se, ať se stane cokoliv, jsi stále v Boží ruce. Nikdy na to nezapomeň. Bůh je ti blíže než tvoje nebezpečí. A i tvoje nebezpečí je v Boží ruce. Utíkej se k němu, a tvoje nouze, tvoje neštěstí, tvoje bolest, tvůj problém, tvoje úzkost se ti stane požehnáním.“

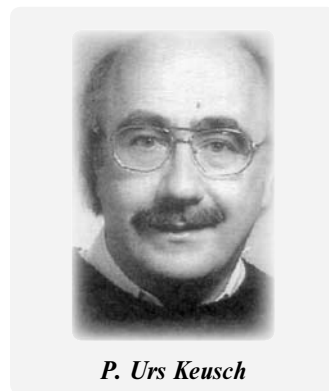
Jsem si zcela jist, protože to denně prožívám. Není žádné poselství, které by bylo tak jasné a tak útěchyplné jako poselství o Boží milosrdné lásce, které nám Bůh daroval prostřednictvím svaté sestry Faustyny. Na obraze zmrtevýchvstalého Pána je nápis: „Ježíši, důvěřuji Ti!“ To znamená totéž jako: „Neměj strach z budoucnosti, neměj strach z toho, co na tebe doléhá nebo může doléhat. Já jsem Pán života, já jsem Pán i tvých problémů.“

V zápiscích sv. Faustyny je obdivuhodná věta. Kristus říká: „Blažený člověk, který mi důvěřuje. Já sám se o něho postarám.“ Víím o lidech, kteří v takové biblické důvěře jdou životem jakoby naslepo a prožívají věci, které připomínají biblické zázraky.

Není žádný nevyřešitelný problém a nouze pro nás lidi, které by kladly hranice důvěře v Boží všemohoucnost a lásku. A nelze Bohu sloužit lépe, než když mu sloužíme s důvěrou a vírou dítěte.

Kdo se ocitne ve velké materiální nebo duchovní nouzi, měl by se modlitbu „Ježíši, důvěřuji Ti!“ modlit hlasitě 20x, 30x, 100x. Měl by ji vyslovovat s věřícím srdcem tak dlouho, až pocítí vnitřní jistotu: Bůh mě vyslyšel. To se projevuje v hlubokém vnitřním klidu, který nám Bůh může darovat, v hluboké vnitřní jistotě Boží blízkosti a starostlivosti.

Není dnes možno lidem dosti zdůrazňovat, aby prohlubovali den co den svou důvěru v Boží lásku a starostlivost. To

P. Urs Keusch

je možné tehdy, když denně přečteme alespoň pár řádků v nějaké duchovní knize, která posiluje a prohlubuje naši důvěru v Boha. Musíme se na to dívat také jako na milost, jako projev Boží lásky, když všechno v našem životě neběží tak, jak jsme očekávali, když tu a tam prožijeme něco osamocení, pokoreň, trochu bolesti či nemoci. Bůh nás chce upozornit na svoji lásku a přitáhnout nás k sobě jako své děti.

Mnozí dělají velkou, přímo osudnou chybu – přicházejí se svou nouzí k Bohu příliš pozdě, nedůvěřují mu. Raději telefonují do omrzení svým přátelům a opakují jim své problémy tak dlouho, až jsou sami i jejich „obětí“ vyčerpaní. Jistě, máme se druhým svěřit, ale jak říká Tobiáš, „hledej radu u rozumného“ (4,18). A kdo může být rozumnější, než náš nebeský Otec? Jenže mnozí jdou za ním, až když už jim voda sahá po krk, a myslí si, že stačí jedna střelná modlitbička, aby se všechno vyřešilo. Není to nerozumné?

Chovají se jako lidé, kteří dvakrát denně posílají do banky korespondenční lístky: Pošlete mi 100 000 Kč. Samozřejmě, že peníze nikdy neuvidí. Ani u Boha nemůžeme tak lacino nic získat. Ve velkých nouzích a potřebách našeho života musíme Boha prosit s velkou vážností, velkou naléhavostí a vytrvalostí (srov. Sk 12,5). Totéž říká sv. František Saleský: „Nejlepší způsob modlitby je modlit se málo slovy, nikoliv však krátký čas.“

A ještě něco: Lidé ve velké nouzi měli by prosit o modlitbu také druhé: přitele, modlitební skupiny, kláštery, děti, a především chudé, prosté lidi, jejichž modlitba nebe proráží (Sir 21,5; 35,21).

Všude by měly existovat modlitební skupiny, které se pravidelně scházejí a modlí se celé hodiny v záležitostech těch, kteří se jim svěřili. Zažili bychom mnoho zázraků. Ale protože je tak mnoho lidí, kteří nevěří v moc vytrvalé modlitby, a raději spí než bdí, je málo zázraků a málo dobrých děl, které by před světem chválily nebeského Otce.

Ještě jedna věta: Bůh může a chce pomoci člověku v každé jeho nouzi, často obdivuhodněji, než si lidský rozum umí představit. Ale často chce také pomáhat skrze lidi: skrze tebe, skrze mne. Když např. nějaká rodina upadne do finanční nouze, dítě musí zanechat studia nebo si matka nemůže dovolit nemocniční ošetření, i když by ho nutně potřebovala, je to

pro nás příležitost, kterou nám nabízí Bůh.

Myslím si, že bychom měli být trochu velkorysejší v nakládání s penězi. Patří ke křesťanským ctnostem být citlivý k naléhavým finančním potřebám a nouzím druhých. Podle matky Terezy by nás měla láska k bližním taky trochu bolet.

Nakonec ještě jednou slova sv. Františka Saleského. Napsal v jednom dopisu:

„Kdybych přišel ještě jednou na tento svět, nechal bych se předem i v těch nejmenších věcech vést Boží prozřetelností s prostotou dítěte a s pohrdáním veškerou lidskou moudrostí a vypočítavostí... Blažení, kteří důvěřují, že Bůh může dát všechno dobré a že to také jakožto Otec dát chce... Kdybychom mohli správně pochopit jeho Prozřetelnost v jejich obdivuhodných zásadách, naše srdce by muselo být šťastné vnitřním pocitem lásky a vděčnosti.“

*Z Vision 2000 - 6/2003
přeložil -ls-*

NADACE NĚMECKÝCH HOSPICIŮ VARUJE PŘED EUTANÁZIÍ

Paříž-Dortmund. „Právo na usmrcení nemá nic společného s lidskou důstojností,“ varuje nadace. Příklad z Holandska ukazuje, že vůle pacientů bývá po legalizaci eutanázie hrubě zneužita.

Podle iniciativy Švýcara Dicka Martyho má sociální výbor Evropské rady doporučit členským státům legalizaci eutanázie. Má o tom rozhodnout výbor v Paříži.

Jedna studie dokládá, že v Holandsku je ročně usmrceno 900 lidí, i když o to sami vůbec nepožádali. Od roku 2002 je zde eutanázie legální. Anonymní průzkum v řadách lékařů dospěl k závěru, že v 38 % případů usilují o usmrcení starého člověka jeho příbuzní. Důvod: nechťjí dále snášet utrpení pacienta. Ve 30 % je těžce nemocnému přání eutanázie podvrženo. „Je to humbuk,

když se mluví o sebeurčení pacientů. Lidé jsou usmrcováni, protože o tom rozhodli druzí,“ říká předseda nadace Brysch.

Bude-li holandský model přenesen na všechny evropské státy, bude ročně usmrceno nejméně 100 000 lidí, z toho 24 000 bez jejich vůle. To se týká pacientů, kteří jsou v takovém stavu, že mohou vyjádřit svou vůli.

Naopak zcela nedostatečné je využívání paliativní medicíny na zmírnění bolestí. Z 850 000 lidí, kteří umírají ročně v Německu, je paliativní pomoc uplatněna jen v 2,1 % případů, ačkoliv tak mohlo být ošetřeno nejméně 40 % pacientů. Jestliže bude návrh v Evropské radě schválen, budou to mít staří a umírající stále těžší, vyhnout se násilné smrti na přání druhých, kterým jsou na obtíž.

Kath-net

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

nově vznikající směsice různých tradic a smyšlenek. Říká se tomu také „nová spiritualita“. Právě tento společný rys různých náboženství, ona očekávání, že přinesou člověkem hledané odpovědi na věčnou touhu stát se nějak pánem svého osudu i své budoucnosti, vytváří situaci, že lidé si z náboženství dělají zvláštní samoobsluhu, kde je možno namíchat si „nadpřirozeno“ podle vlastního zájmu a chuti. Množí se názory o domnělé „rovnocennosti“ různých náboženství a snahy spojit je všechna do jednoho celosvětového a vytvořit tak jakousi optimální směs, která by jednak odstranila všechny rozepře a jednak byla schopná vyhovět všem. Do této „náboženské unie“ by mělo mít právo vstupu cokoli. Běda náboženstvím, která se ve jménu svého nároku na jedinou pravdu proti takové jednotě vzpouzejí. Jsou označena za nesnášenlivá, a tedy přímo nebezpečná. Vzniká absurdní situace, kdy šamanismus, magie, čarodějnictví a modloslužba jsou v módě, zatímco křesťanství je pokládáno za zastaralé. Je to něco podobného, jako by se po dlouholetém úsilí o vzdělání a kulturní vyspělost označilo školství za zastaralé a ve společnosti se začala opět prosazovat negramotnost jako pokrokové znovuobjevení neprávem zanedbávané hodnoty.

Křesťanství by to mohlo, lidsky řečeno, chápat jako hluboké ponížení a křivdu, jenže to není jediné pole, kde musí trpět ústrky. Je nemálo míst na světě, kde také trpí ještě více psychologickým i kravým pronásledováním. Ponižují a sužují je nejen vnější nepřátelé, ale i nevěrní synové a dcery uvnitř a kromě toho trpí dlouhodobými rozkoly, které jsou velkým pohoršením.

Je zcela nesporné, že křesťanství je po celou dobu svého trvání nejpronásledovanějším náboženstvím vůbec. A přece neztrácí optimismus. Jeho optimismus je založen právě na oné jedinečnosti pravdy, která je jeho výlučným vlastnictvím, protože je to prav-

da, kterou mu zjevil sám Bůh. Díky tomuto jedinečnému Božímu zjevení nejen ví, co má dělat, ale také ví zcela jasně, co je čeká. V přijatém zjevení má k dispozici ten nejvyšší možný nadhled, který mu dovoluje vidět ve světle víry zcela zřetelně, že i to největší ponížení, strádání a pronásledování má také svůj zcela opačný rub a tak šťastné a k tomu věčné rozuzlení, že všechna utrpení tohoto času nejsou ničím proti budoucí slávě, která se na nás zjeví. Navíc tento křesťanský optimismus má svou nejvyšší záruku v osobě Božího Syna, který ji přišel sám zpečetit. Jeho život zde na zemi mezi lidmi byl názorným svědectvím, jak velice se liší lidské smýšlení od smýšlení Božího. Ačkoliv o něm proroci tolik předpověděli, nikomu ani na mysl nepřišlo, že přijde na svět jako jeden z nejubožejších a zemře na kříži tou nejpotupnější smrtí. A přece to byla Bohem stanovená nejmoudřejší a nejlepší cesta k jeho nejvyšší slávě a spolu s tím i ke spáse lidského rodu.

Není tak náročného lidského osudu, který by v Božím Synu neměl toho, kdo už mu sám předem vyšlapal cestu, a nám stačí kráčet s naprostou důvěrou v jeho šlépějích. V tom je nejvyšší záruka spolehlivosti křesťanské cesty, že nám ji vytyčil Bůh, který je stejně tak nejmocnější jako nejdobrotivější. To je také skutečnost, která stává křesťanství (a také judaismus) zcela mimo řadu všech ostatních náboženství, takže jsou s nimi zcela nesrovnatelná.

Co tedy máme dělat? Odpovídat Bohu stále a v každé situaci tak, jak to od nás očekává: důvěřovat! Nemůžeme se snad plně spolehnout na toho, který při všem jednání s námi má jeden jediný motiv, a to je nekonečná láska projevená způsobem, který ani nevstoupil na lidskou mysl? Není tedy divu, že se Ježíš tak naléhavě dovolává naší důvěry, neboť ona je klíčem k nekonečným pokladům jeho darů a milosrdenství.

-red-

O poselství Apokalypsy, plném naděje

„NO FUTUR“ pro Babylón

Kdo trpí současnými poměry doma i ve světě, tomu lze jedinečně doporučit četbu Zjevení sv. Jana: je to kniha plná útěchy, že Bůh je a zůstane Pánem dějin.

Když jsem ho uviděl, padl jsem mu k nohám jako mrtvý. On však na mě položil pravici a řekl: „Nic se neboj. Já jsem První a Poslední.“ (Zj 1,17)

Ve svém exilu na ostrově Patmos se apoštol Jan setkal se zmrtvýchvstalým Kristem. Ten před ním odhalil prorocké vidění, které Jan zaznamenal jako poselství pro Církev. Proroctví Apokalypsy jsou krajně aktuální. Postsynodální list *Ecclesia in Europa* je celý napsán ve světle Zjevení sv. Jana. Vrhá nám tedy světlo na současnou situaci v Evropě. Je to kniha útěchy a naděje, protože ukazuje vítězství Boží lásky nad mocnostmi ničení a temnoty. Zjevení sv. Jana je knihou o duchovním boji par excellence, o tom, jak je možno zůstat věrným učedníkem i pod tlakem, věrným až k smrti.

V následování Ježíše učíme se poznávat vnitřní i vnější útlak. Často nás opouští odvaha při pohledu na přemíru zla ve světě a někdy i v našem vlastním srdci. Ruce nám bezmocně klesají.

Nežijeme v takovém zamlžení ducha, jaké nám názorně zobrazuje 9. kapitola? Nevisí nad Evropou závoj zatmění, který neumožňuje svobodný pohled na Boha? Pak ovšem potřebujeme infuzi naděje od Ducha Svatého, která by zneškodnila jed rezignace, malomyslnosti a duchovního smutku v našich žilách a dodala nám novou životní sílu a elán.

Jan se nám představuje jako bratr, který má účast na souzení, ale i na královské vládě, a který vše vydrží ve velké trpělivosti. To jsou tři klíčové pojmy pro Apokalypsu a pro náš křesťanský život: souzení, účast na královské vládě a trpělivost, na kterých spočívá naše naděje.

Souzení a boj jsou reálné, ale stejně tak skutečná je účast na Kristově kralování. Proto propu-

ká i uprostřed nejtěžších temnot v Apokalypse vždy znovu chvalozpěv díků.

Apokalypsa nám ukazuje, kam všechno dění nakonec vyústí: do slávy nového Jeruzaléma. Celý pohyb dějin se všemi jeho zmatky a hrůzami vyústí nakonec ve velké Boží vítězství. Ježíš je ve své putující Církvi přítomen jako zmrtvýchvstalý uprostřed sedmi zlatých svícňů. Zmrtvýchvstalý nás nečeká teprve na konci, ale jde cestou s námi.

Kristus sám koriguje sedm církví pro nedostatek planoucí lásky, pro kompromisy, pro modloslužbu, pro ospalost a vlažnost. To všechno zraňuje jeho Srdce. Pánovy diagnózy jsou výstižné i pro naši současnou situaci v Církvi. Pán nás volá k obrácení.

Co nám Bůh říká skrze Beránka? Všude vidíme navzdory extrémnímu boji mezi dobrem a zlem vítězství Beránka. Bůh drží náš život ve svých rukou, zasahuje do světa, ale vládne Be-

ránek. Ukřižovaný a zmrtvýchvstalý Kristus uskutečňuje Boží plán: Bůh se stal člověkem, aby byl Beránkem a snal ze světa jeho hříchy. Vzal na sebe viny, ušpinil si ruce, když myl naše nohy. Nevinný smývá viny, vykupitel smazává dluh. Je to Boží probodená, zneuctěná, ponížená Láska v podobě Beránka. Ale jeho láska vítězí. Beránek je Pastýř a Král – Služebník.

Povýšený Beránek stojí jako poražený, ale nikdo ho nemůže přivést k pádu, je povýšený navěky. Kniha světových dějin, neposkvrněná Boží vůle, je v jeho ruce. Neomylně ji uskutečňuje.

Boží pohled na nás, na náš svět jde vždy skrze Beránka, skrze Kristův Kříž. Terezička se modlí ve své zázračné modlitbě k milosrdné Lásce: „Jelikož jsi mě tak miloval, že jsi dal svého Syna, aby byl mým Vykupitelem a mým Snoubencem, tak jsou mé i nekonečné poklady jeho zásluh a já Ti je s radostí předkládám a prosím Tě naléhavě,

Jeskyně na ostrově Patmos, ve které podle tradice měl apoštol sv. Jan vidění, jež jsou zaznamenána v Apokalypse

Apokalypsa (ze středověkého breviáře)

aby ses na mě nedíval jinak než skrze Tvář Ježíšovu a skrze jeho láskou planoucí Srdce.“

Je to velký zákon v Božím království, jak Bůh řídí svět, Církev a náš vlastní život a jak se na všechno dívá: skrze obětovaného a zmrtvýchvstalého Beránka. My následujeme Beránka a stavíme se na stranu jeho vítězství.

S pojmem Apokalypsy zpravidla spojujeme zánik světa, scénář atomové války, zničení a katastrofy. Biblický význam Apokalypsy je jiný. „Apokalypsa“ v řečtině znamená otevření, odhalení skrytého. Něco, co nám samotným není přístupné, se pro nás stává poznatelné.

Co se nám takto odhaluje? Uskutečnění věčného Božího plánu! Nikoliv zánik světa, ale jeho přetvoření do Boží slávy. Náš svět neústí v nic, nýbrž do nového stvoření, do úplného spojení s Bohem.

Co tedy zahyne? Drak a obě šelmy, symboly moci Zlého, a plody jejich práce, které symbolizuje město Babylón. Boží soud je zde líčen jako odzbrojení a zánik všech mocností zla se všemi jejich díly. No futur pro Babylón.

Luxus Babylónu a bohatství Jeruzaléma stojí proti sobě jako úplné kontrasty. Nebeskému Jeruzalému nechybí nic z bohat-

ství Babylónu. Plyne tam všechno bohatství národů. Rozdíl mezi Jeruzalémem a Babylónem spočívá v tom, že v Jeruzalémě je všechno „snoubenecky“ zaměřeno k Bohu a nikoliv k vlastnímu využití jen pro sebe.

Pád Babylónu se skutečně skrže Beránka. Zdá se, jako by to město bylo ve své moci všemohoucí, ve své prováděcí moci, ve svých hospodářských prostředcích. V 18. kapitole vidíme, jak se skrže Beránka hroutí během jedné hodiny, tedy ve velice krátké době. Zde ukazuje Bůh svou všemohoucnost. Ale stvoření nezaniká, nýbrž slaví svatbu. To je naše naděje. Bible dopadne dobře. Můžeme doufat v totéž pro svůj osobní život i pro světové dějiny.

Jan vidí nové nebe a novou zemi. Dějiny se naplňují. Bůh nám ukazuje, co nás čeká na konci našeho života: nové stvoření! Bůh slibuje: Hle, všechno tvořím nové. Bůh se prosazuje, navzdory všemu. On má poslední slovo a jeho poslední slovo je Beránkova svatba. Obrazy jsou plné svatební mystiky.

Nikoliv katastrofy této země, úzkosti, nemoci, teror, války a hlad, ani hluboká bolest a osamělost, nic z toho není poslední. V úkonu naděje můžeme zpívat píseň světa: To není to poslední.

My jsme stvoření pro spojení s Kristem v lásce. Nebeský Jeruzalém přichází od Boha jako ozdobená nevěsta, tzn. je nám darován. Církev má svůj pramen nahoře. Má své kořeny v nebi a své listy v bouři. Je možno zkoušet vytrhnout ji z kořenů, ale ony nejsou v „pozemské říši“, nýbrž v „nebeské říši“. Proto je nepřemožitelná. Vždy znovu životná životem nebes, životem oslaveného Krista, životem zabitého Beránka.

Sláva nebeského Jeruzaléma k nám sestupuje bez ustání. Věčný život již začal, i když skrytý v útisku. Přichází hodina, kdy Bůh setře každou slzu z našich očí. „Smrt už nebude, ani zármu-

tek, nářek ani bolest už nebude, protože co bylo dříve, pomine.“ (Zj 21,4)

To není žádná útěcha z onoho světa. Zaslíbení nebes a věčné radosti nám naopak dává sílu snášet statečně útrapy života a odpovědně splnit namáhané úkoly na tomto světě.

Potřebujeme od Boha útěchu, abychom mohli těšit ty, kteří trpí. Již nyní stírá Bůh naše slzy skrže Ducha Svatého a on přichází den co den, aby osušil naše slzy zcela a provzdý. Utrpení jednou skončí a strach ze smrti bude navždy přemožen. Zůstane jen věčná radost. Pro tuto hodinu nyní žijeme a Bůh zná tuto hodinu. My se na ni připravujeme, a proto se nemusíme bát.

Ježíš nás zcela jednoznačně učí tři věci o svém příchodu ve slávu:

1. Že přijde zcela jistě,
2. že je zbytečné zkoumat kdy,
3. že proto musíme být na něho stále připraveni.

Duch Svatý v nás probouzí touhu po Pánově příchodu. Duch z nás činí nevěstu. Uprostřed napětí, když trpíme množstvím nedostatků a nesrovnalostí našeho života i naší Církve, vede nás Duch Svatý k toužebnému volání po Pánově příchodu. On jediný může způsobit naši přípravu a naše proměnění.

Kdybychom neprožívali současné nedostatky a problémy v Duchu Svatém, mohli bychom se z toho zhroutit. Církev se stále tvoří. Dokončení a naplnění způsobí jedině Pán. Náš hlas musí být hlasem Ducha: Přijď!

Modlitba o příchod je srdcem křesťanského života. Žijeme svůj křesťanský život pod vedením Ducha směrem k věčné budoucnosti, odkud přichází Pán.

V dialogu lásky hovoří Nevěsta se Ženicem o vzájemném příchodu. Pán říká: „Jdu,“ Nevěsta volá: „Přijď!“ Křesťan je člověk, který žízni a touží. Čeká na naplnění Božího zaslíbení. Maranatha – Přijď, Pane Ježíši!

Překlad -lš-

V ohni zkoušky

Když přijmeme kříž, všechno se změní

Den po jedné tragické události se jedna žena uchýlila do kostela, aby se tam modlila a plakala. Farář se posadil vedle ní, a aniž by řekl jediné slovo, držel ji za ruku. Byla tím hluboce dojata. Takové jednoduché gesto platilo za mnoho slov.

Jsou ovšem situace, ve kterých tomu, kdo trpí, musíme něco říct, třeba se při tom zajíkáme. Někdy se nám zdá, že naše mlčení, naše zdrženlivost je výrazem respektu před tím druhým, že nás vede obava, abychom ho nerušili, ale může to být také znamení lhotejnosti. Kdo je v nouzi, kdo stojí bezradně, čeká právě na nějaké znamení, na poselství, na slovo. Pak musíme nechat promluvit své srdce, Ducha Svatého v nás, poprosit anděla, aby nám přinesl světlo shůry a vnukl nám potřebná slova.

Zkouška nás často zastihne tam, kde jsme to neočekávali. Zastihne nás, kde jsme to nejméně chtěli. Ale co dělat, aby zkouška, která je tu, která nás sráží a stává se pro nás křížem, nám dovolila, abychom na ní právě rostli? Pán nám toto tajemství prozradil: „Zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě.“

Zapřít sám sebe: Naše deprese, naše vzpoura mají často svůj původ ve zklamáních očekávání; působí v nás tajemné přání, abychom všechno měli, všechno mohli, vším byli. Zkouška otrásá tímto magickým nezdravým názorem. Ostatně mnozí už dosvědčili: „V té zkoušce jsem vzrál... Jsem více sám sebou...“

Evangelium nás zve, abychom nastoupili cestu odříkání. Milost odříkání spočívá ostatně v tom, že souhlasíme. Souhlas, který nahradí vzpouru. Takové změněné předznamenání působí blahodárně.

Alain Bandelier

Přijmout kříž (jiná místa mluví po nesení kříže): V každém případě jde o gesto, jednání, které přijímá odpovědnost. To všechno je úplný opak toho, zhroutit se pod tíží kříže. Nejde o to, abychom se s nouzí vláčeli, ale abychom přijali svou bídu. Jde vlastně o obrácení. Pohled už není upřen na vlastní JÁ, na vlastní utrpení, ale na život, na cestu, kterou je třeba jít. Jde to tak daleko, že ten, kdo nese kříž, stává se pro druhé nositelem naděje.

Následovat Ježíše: Ve zkoušce mívá každý dojem, že teď je po všem. Měli jsme své plány, život měl svůj běh, a najednou to nejde, je to jako ochrnutí, často podpořené pokušením k rezignaci. Člověk se uzavírá do jakéhosi druhu neplodné strnulosti.

Evangelium však nikde nemluví o rezignaci. Naopak, uvádí do pohybu, odhaluje cestu tam, kde jsme se domnívali, že jsme ve slepé uličce. Je to křížovatka, ale také cesta k zmrtvýchvstání, ve které ovšem musíme věřit. Je to cesta Kristova, cesta lásky bez návratu. To je velké tajemství, nevzdávat ani to, co se zdá být ztracené. Když už sami nic nemůžeme, vždy můžeme milovat a přinášet oběti. Zdá se to být málo, a přece to všechno mění. Zkouška, kterou jsme utrpěli, je jalová. Zkouška, kterou jsme obětovali, je plodná. Jako kříž.

Famille Chrétienne 9/99

Překlad -lš-

Zaklínání jako každodenní praxe

Harry Potter opět bestsellerem

Objevuje se pátý díl Harryho Pottera. Děti opět čtou, tak zní chvála na napínavou knihu. Ale kdo se ptá na to, co se jim vlastně předkládá? Gabriela Kubytová četla pozorně všech pět děl:

Nyní je tu pátý svazek série. Mladí i staří netušili, že se budou moci vrhnout do dalších magických dobrodružství. Hurá! Naše děti opět sedí a čtou. Pátý díl má 1000 stránek. Ale diskuse o tom, jak tyto knihy hodnotit, neustává, i když je Harry Potter oslavován ze všech stran, včetně literárních kritiků, teologů, ministrů a představitelů církevní hierarchie. Kritické jsou jednoznačně označeni hanlivě za „fundamentalisty“, pojem, který není nic jiného než levné stlačení knoflíku na výrobu nereflexovaných předpokladů.

Na stránkách tohoto časopisu jsem již jednou zaujala stanovisko k Harrymu Potterovi. Mnozí byli potěšeni, že konečně někdo nazval věci pravým jménem, ale tyto knihy nacházejí i mezi mými dobrými katolickými přáteli pozitivní ocenění. Prosim je naléhavě, aby ještě jednou posoudili svůj postoj. **V mých očích je Harry Potter dlouhodobý projekt na změnu kultury.** Hráz, která chráníla před magií, byla u mladé generace stržena. Tak pronikají znovu do společnosti síly, které křesťanství již jednou přemohlo.

Pátý díl potvrzuje, co v prvním díle mohlo být skryto pod kouzlem nového fantazijního světa, ale již se předkládalo. Děs se stupňuje od dílu k dílu. V pátém dílu *Řád fénixu* už opravdu není nic k smíchu.

Hogwart, škola kouzel a čarodějnictví, je do sebe uzavřený svět násilí a děsu, zaklínání a proklínání, rasové ideologie a krvavých obětí, hnusu a posedlosti Voldemorta (jméno, která znamená – ten, který chce smrt). Panuje tu atmosféra ustavičného ohrožení, kterým Harry od začátku trpí. V pátém svazku je i Harry Voldemortem

posedlý až k duchovnímu a fyzickému ztotožnění. Harry už nedokáže rozlišovat svoje pocity a svá vnímání od Voldemortových, jása v hrozných bolestech, má strach, proti své vůli se dopouští násilí proti svému příteli Ronovi a je sužován pocitem viny.

Pod diktátem nové učitelky Mrs. Umbridge musí Harry celé hodiny a týdny psát vlastní krev: „Nesmím lhát,“ i když nelhal. Žákům nevádí nespravedlivý trest, ale bouří se, že je učí magii jen teoreticky a nikoliv prakticky. To je pro Harryho (a jeho fanoušky?) dostatečný důvod, aby pěstoval magii na vlastní pěst.

Ředitel Dumbledore, který zřejmě již nikoho nepokládá za dobrého, vysvětluje Harrymu, že jeho nenáviděná pečovatelská rodina Dursleyů je kvůli krevnímu svazku jedinou ochranou před smrtícími úklady Voldemorta. To znamená, že Harry strádá v Hogwartu až ke zničení vlastní osobnosti. Ale chce zůstat zde. Jediné místo, kde najde ochranu, je místo, které nenávidí. Harry tak nemá východiska ze světa zla a ani je nehledá. Takto se obvykle popisuje peklo.

Může mi někdo vysvětlit, proč má právě toto být dobrou duchovní stravou pro mládež (a vůbec pro někoho)? Naše společnost přikládá velkou váhu zdravé duševní stravě, ale pro zdravou duševní stravu ztratila veškerá měřítka.

Chtěla bych uvést své měřítka: dobrá literatura, počínaje pohádkami až k velkým románům, popisuje drama člověka, který jako jediný z tvorů má svobodu volit mezi dobrem a zlem. Popisuje to tak, že člověk se v nouzích a nadějích své doby může znovu poznávat a obohacovat z literár-

ních dobrodružství. Nepotřebuje mládež a s ní my všichni literaturu a umění, které vrhají světlo hlubokého poznání a naděje do naší duše a srdce?

Harry Potter dělá přesně opak. Ztemňuje.

Stále znovu se tvrdí, že Harry Potter je moderní pohádka. Ale jsou zde závažné rozdíly:

V pohádkách jsou kouzelníci a čarodějnice téměř vždy postavy zla, z jejichž moci se hrdina vysvobozuje konáním ctností, aby se mohl vrátit do svobody šťastného lidského života.

U Harryho Pottera není vůbec žádný šťastný lidský život. Jediná lidská rodina je předmětem nenávisti a pohrdání ze strany Harryho i čtenářů.

Na rozdíl od pohádek zde není východisko ze zlého světa kouzelnictví a čarodějnictví a není tu nikdo, kdo by z něho chtěl uniknout.

I v pohádkách existuje zlo – jako ve skutečném životě. Kdyby tomu tak nebylo, byly by pohádky kýč. Ale v pohádkách vstupuje zlo do hry přesně a věčně, není ničím vyzdobeno, emocionálně přikrášleno a není jedinou látkou k vyprávění. V pohádkách má čtenář svobodu vytvořit si obraz zla sám ve své fantazii anebo zůstat jen u toho, co zlo ztělesňuje. V Harrym Potterovi je čtenář (a divák) zcela ponořen do světa zla a jeho hlava se tu drží pod vodou tak dlouho, až zcela ztratí orientaci.

Nikomu nevádí, že si tu mladý člověk zvyká na magii. To neudivuje u toho, pro koho je Bůh mrtvý a ďábel je správná bytost. Ale věřící, kteří vědí, že existují neviditelné démonické síly, které uvádějí člověka do pokušení, musí být přece alarmující, když se magie a kletby stanou normálními všedními praktikami pro mla-

Gabriela Kubytová

dého hrdinu, se kterým se mladí čtenáři identifikují.

Že by to nezanechalo žádné následky, když děti od šesti až deseti let žijí ve fantastickém světě plném kouzelných nápojů, kde kletby a krvavé rituály jsou předmětem školní výuky a každodenně se praktikují? Jedno ze zaklínadel, které se žáci učí, zní: *Crucio!* (lat. *crucio* = týrá). Tím lze, jak učí učitel, „týrat druhého i bez šroubu na drcení prstů nebo bez nože“. I Harry používá tuto kletbu.

V tom mě utvrdil kardinál Ratzinger. Napsal mi:

„Je dobře, že vysvětlujete záležitost Harryho Pottera, protože to jsou subtilní pokušení, která nepozorovaně a velice hluboce působí právě tak, že ničí křesťanství v duši dříve, než tam vůbec mohlo vyrůst.“

Nedopusťte, aby vaše dítě bylo ve škole nuceno číst knihy nebo dívat se na filmy Harry Potter. Je zapotřebí mít odvahu plavat proti proudu, ale máme vůbec na vybranou?

*Z Vision 2000 - 6/2003
přeložil -ls-*

Poznámka: Kritika potteromanie od katolické socioložky G. Kubytové nalezla v německých i švýcarských médiích široký ohlas. Kubytová je zvaná k rozhovorům do největších deníků, jako *Die Welt*, *Frankfurter Allgemeine* či *Rheinischer Merkur*. Fokus uveřejnil její čtyřstránkový příspěvek. Vystupovala také v několika televizních pořadech.

Techniky ovlivňování jsou dnes velice vyspělé

Televize nás proměňuje, aniž to pozorujeme

Již několik desetiletí je televize takřka v každé domácnosti. Kdo však se ptá na to, co v nás zanechává každodenní konzum televize, a zvláště co zanechává v dětech? Francouzská psycholožka Liliane Lurçat zkoumala účinky televizního konzumu. Co přitom zjistila, sděluje v následujícím rozhovoru:

Je možno říct, že televize ovlivňuje lidské postoje?

Liliane Lurçat: Ano. A to tak silně, že osoby, jejichž postoje mění, nejsou si toho vůbec vědomy a nepozorují to ani u sebe, ani u druhých. Všichni se mění současně. Nazýváme to masový jev. Každý podléhá přímo tomuto vlivu při každodenním sledování televize pokračujícím pronikáním. A upadá nepřimo do této stoky na všech místech, kam je tento vliv skrze postižené zanašen.

Jak působí televize na děti?

Lurçat: Svou přítomností v domě. Každodenní sledování podporuje toto pronikání. V dětství se učíme několika způsoby: nejdříve napodobováním, pak skrze konání a nakonec skrze systematické sdělování znalostí. Napodobování je obzvláště účinný způsob učení, který má své místo zvláště na počátku života. Dítě do sebe nasává životní způsob a obyčej svého okolí. Tímto způsobem působí i televize: dítě se učí, aniž pozoruje, že se učí – tedy také aniž by vědělo, co se učí. V životě nejde v prvé řadě o to, abychom se naučili školní znalosti nebo určité praktiky, jak zacházet s věcmi, nýbrž abychom se naučili určitým způsobem cítit, být a myslet.

Co může dělat rodina a škola při soustavném růstu mediální nabídky a prezentace násilí?

Lurçat: Tak jako všechno, co působí na svět citů, je i násilí nakažlivé. Může vést k napodobujícímu jednání, kterého si jedinec ani není vědom. Proto musí rodina konzum televize řídit. Za prvé: Nesmí dovolit, aby se sledování televize stalo rituálem, tedy zabránit, aby se nestalo pravidel-

ným zaměstnáním v danou hodinu. Za druhé: Je třeba zpestit kulturní aktivity dítěte. Slovo kulturní tu chápou v širokém smyslu slova. Jeden příklad: vzít s sebou dítě na trh. Televize staví děti do situace s ochuzeným smyslovým ověřováním: používá pouze smysly pro dálkové vnímání (sluch a zrak), nikoliv ony pro bezprostřední vnímání – (hmat, chuť a čich). Na trhu se všechny tyto smysly stimulují. Tam se nabízí příležitost potkat lidi různých vrstev a různého věku. Televize vytváří nerovnováhu ve vývoji dítěte, u kterého by se měly rozvíjet všechny smysly. Syntéza všech smyslů umožňuje vznik souhrnného smyslu, který je základem zdravého lidského rozumu. Ten teprve umožňuje usuzování. A usuzování je, jak říká Hannah Arendt, základem odpovědnosti občana. Za třetí: Dítě, které se dívá na televizi, provázet a zabránit tomu, aby se nedívalo příliš dlouho zcela samo. Za čtvrté: Vyloučit, aby se nedívalo, když se představuje násilí. Násilí ve formě zábavy vytváří zvyk. Násilí může vyděsit a dávat pak vzniknout duchu zotročení nebo vyvolat krutost. Pokud jde o školu, její současný stav uvolněnosti nedovoluje, aby si uvědomovala úkoly, které jí přísluší, nemluvě už vůbec o tom, že by měla usměrňovat televizi. To by přepokládalo, že rozumí vlivu televize na děti a správně je hodnotí.

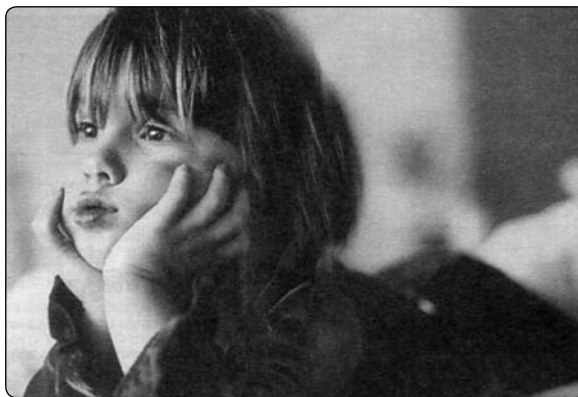
Jsou si média vědoma své odpovědnosti?

Lurçat: Odmítají tuto odpovědnost a svalují ji na rodiny. Ve

všem, co může mít negativní vliv na dospělé a děti, zastávají média názor: Odpovědní nejsou ti, kteří s velkou mocí někam pronikají a rozšiřují to, co se líbí, odpovědný je ten, kdo vlastní televizor a zapíná ho.

Mluvila jste o negativních sugescích, o podobnosti se stavem hypnózy. Můžete to blíže osvětlit?

Lurçat: Sugescie se může šířit cestou nakažlivosti v citové oblasti. Tento fenomén je ve vysílání televizních pořadů možný ve velké míře. Výrazová síla obrazu může u citlivých lidí vyvolat morbidní fascinaci. Negativní sugescie se vyskytuje také ve spojitosti s dvojím fenoménem: jedním psychologickým – nápodobou – a jedním sociálním – zmasověním. Být jako všichni, stát se modelem, to je nakažlivé. Sugeruje se představa, že člověk je originální. K nejhorším násled-

kům negativní sugescie patří zničení hodnot, na kterých je postavena společnost, a s tím spojený úpadek mravů.

Je možno těmto ovlivňovacím technikám uniknout? Jak?

Lurçat: Nasazení a rozvoj ovlivňovacích technik v reklamě a v politice překročilo, pokud jde o pestrost a účinnost,

vše, co zde dosud bylo. Účinnost těchto metod je umocňována tím, že všechna média působí stejným způsobem. Monopol médií je útokem na základy demokracie. Uniformita pohledů, komentářů, hodnocení ruší osobní úsudek. Míra tohoto ovlivňování je rozličná podle věku a životních okolností. Abychom si zachovali schopnost vlastního úsudku a svobodu myšlení, je zapotřebí zachovávat určité mravní a intelektuální hygieny. Každý musí vypovědět boj vtíravému „glajchšaltování“, aby si uchoval svou jedinečnost a lidskost. Zvláště je třeba zabránit tomu, aby u dětí jednostranným omezováním jejich smyslového vnímání nedocházelo k neharmonickému rozvoji. Tato disharmonie ovlivňuje dětský rozvoj a škodí později v dospělosti. Projevuje se pak v nezralosti, v lehkověrnosti, v ustavičném vyhledávání zábavy a neschopnosti vlastního úsudku.

Proč dochází k takové manipulaci u dětí a mládeže?

Lurçat: Protože tyto věkové skupiny jsou nejvíce otevřeny pro takové vlivy a představují velice lukrativní trh. Manipulace dětí se projevuje v oblasti konzumu (potravin, oblečení, masová kultura v podobě kazet, videoher, CD, hraček atd.). Člověk chce uspokojit svou žádostivost, mít stále něco nového a pokládat za zastaralé, co včera měl za nové a cenné. Dítě podobně jako dospělý zvnitřňuje to, co se před ním tak oslavuje, a jedná pak zmanipulovaně, jako by to bylo z jeho vlastního podnětu.

Rozhovor vedla Agnès Jauré-Guibéhère. Podle L'Homme Nouveau 7. 9. 2003

Autorka je vedoucí výzkumu Centre National de Recherches Scientifiques v oblasti dětské psychologie

Odpustili vrahům

Jean Paul a Peacemaker přežili masakr v Rwandě

Rwanda. Kdo by nespojoval jméno této země, na kterou byla katolická církev hrdá, protože to byla nejkatoličtější země Afriky, se strašným krveprolitím a genocidou, která začala 6. dubna 1994 a trvala 100 dní? Jak smutně se proslavila tato malá, krásná země mezi Ugandou a Tanzánií s 8 miliony obyvatel!

Jak velice se nyní Církev ve Rwandě snaží u domorodců prohloubit víru, aby došlo ke smíření, jednotě a trvalému míru, dověděla jsem se nedávno z rozhovoru se dvěma nesmírně sympatickými Rwandany. Jsou jimi Jean Paul a Peacemaker. Oba byli nositeli slibných jmen, když přišli do Říma na setkání národních zástupců Radia Maria z celého světa.

Ve společně prožitém týdnu jsme sedávali při jídle společně u jednoho stolu. Zde mi tito veselí a otevření mladí muži přirostli k srdci, že jsem je nazvala svými africkými syny, ostatně jsou tak staří jako moje dcery. O to, co mi jednoho večera vyprávěli o svém životě, bych se s vámi chtěla podělit.

Peacemaker – Strůjce pokoje – dostal toto krásné a odpovědné jméno od svých rodičů. Otec ho stále nazýval plným jménem, matka mu někdy říkala jen Peace – Mír. Přišel na svět v roce 1969 jako jeden ze šesti bratrů. Jeden jeho bratr – dvojče – je dnes podobně jako kdysi jeho otec univerzitním profesorem.

Na své dětství má Peacemaker krásné vzpomínky. Jeho rodiče byli katolíci a všechny děti byly pokřtěny a biřmovány. Zažil dobrou a důslednou katolickou výchovu, vypráví mi mladý muž, a nikdy neměl nejmenší pochybnosti o víře. Říkal mi to s takovým přesvědčením, že to

rozptýlilo každou pochybnost. Uměla jsem si představit, jak na něho pak musely zapůsobit násilné činy, kterých se dopouštěli i křesťané.

Po skončení školní docházky studoval nejdříve francouzskou literaturu. Pak začal dělat ve rwandském rozhlasu, jak to nazval, „mluvené noviny“. Protože je ve Rwandě ještě mnoho negramotných, ale na rozdíl od jiných afrických zemí je zde v celé zemi jedna společná řeč, je rádio skutečně zajímavým sdělovacím prostředkem, který slouží k informovanosti lidí. Brzy se stal Peacemaker korespondentem jedné provincie, referoval o všech novinkách ve svém regionu. Ovšem o katastrofě, která pak dopadla na jeho národ, už referovat nemohl.

Před vypuknutím občanské války byl v zemi diktátorský režim. Obyvatelstvo se dělilo na tři skupiny: Tutsi, kteří v době královské říše patřili k horním vrstvám společnosti, Hutu, kte-

mě, když jim předtím byla odepřena možnost mírového návratu. Země se ocitla v situaci občanské války.

R. 1994 – Peacemakerovi je právě 25 – převzal moc Juvenal Habyalimana. V zemi to už dlouho vřelo. V dubnu se vládce stal obětí atentátu. Země bez vlády se proměnila v peklo. Diktátorovi partyzáni, ozbrojené tlupy a radikální milice Hutuů začali uskutečňovat svůj plán: všichni Tutsiové jako potenciální spojenci exilové armády jsou vražděni. Žádná oblast není ušetřena. Vraždění trvalo déle než tři měsíce a vyžádalo si téměř milion lidských životů (především Tutsiů a neextrémistických Hutuů). Také činy pomsty Tutsiů byly součástí tohoto krvavého obrazu, který se dostával na televizních obrazovkách i do našich domovů.

Jak prožila tyto události Peacemakerova rodina, kde matka byla Tutsi a otec Hutu? Když začalo toto masové vraždění, pracoval mladý muž v hlavním městě Kigali ve rwandském rozhlasu. Od jednoho prostředníka se dovídá on a jeho rodina, že dům jeho rodičů, který je vzdálen 120 km od hlavního města, je sledován. Život jeho matky se ocitl v nebezpečí. Peacemaker vypravuje: „Před vypuknutím války jsem nemyslel na to, že moje matka je opravdu ohrožena. Jednoho dne se mi však svěřila se svým přesvědčením, že konflikt se vyhroťí a že ona sama se stane terčem, protože již mnoho Tutsiů bylo v ohrožení.“ Matka byla proto přesvědčena, že i ona se stane obětí násilí.

Bratři se proto rozhodli, že matku u sebe schovají. Ona to však odmítla, protože každý, kdo schovával Tutsie, zaplatil za to životem. Do takového nebezpečí

nechtěla své děti přivést. Peacemaker, plný úcty k matce, vypráví: „Moje matka se smrti nebála a domnívala se, že jako křesťanka musí být připravena zemřít jako mučednice. Tak zůstala se svými nejmenšími dětmi a s otcem doma. Moje matka vzala smrt na sebe zcela uvědoměle, aby nikoho z nás neohrozila. Stejně by ji všude hledali. 3. dubna 1994 jsem ji viděl naposled. 13. května přijelo vojenské auto se čtyřčlennou posádkou. Oficiálně oznámili, že ji převážejí k výslechu. Ale nikdy se už nevrátila.“

Že jsou v nebezpečí i synové, ukázalo se později, když byl unesen i Peacemakerův bratr – dvojče. Doslova a do písmene v posledním okamžiku – stál už nad jámou s mrtvolami – mu dovolili utéci. Otec s mladšími dětmi pak utekl do Konga. I Peacemaker opouští hlavní město a po velké odyseji se dostane do oblasti, která je obsazena vlasteneckou frontou. V rodině jeho tety přežily strašnou dobu jen dvě děti. Konečně vlastenecká fronta ukončila krvavý masakr.

„Znáš vrahy své matky?“ zeptala jsem se. „Ne, ale znám jména některých z nich. Je docela možné, že někteří z vrahů se opět vrátili do země potom, co většina z nich utekla do zahraničí,“ zněla odpověď.

Ale celkem jsem nabyla dojmu, že mladého muže toto téma příliš nezajímá. Peacemaker zcela otevřeně nemá ani nejmenší pocity a touhy po nějaké pomstě. Neuvěřitelně! Tento tak mladý muž říká: „Jako křesťan musím být schopen odpustit vrahům své matky, své tety, strýce a jejich přátel. A odpuštění je velice osvobozující. Osvobozuje mě od pocitu nenávisti a odplaty.“

Neuvěřitelně hrdinský postoj matky, která vědomě svěřila svůj osud do Božích rukou s připraveností přijmout každý kříž, přispěl jistě významně k tomu, že mladý muž mohl snáze odpustit vrahům.

Teprve když se otec s ostatními bratry vrátil do země, našli

Jean Paul (vlevo) a Peacemaker

ří tvoří většinu obyvatel, a Twa. Roku 1959, tři roky před vyhlášením úplné samostatnosti, převzali moc Hutuové a ustanovili diktaturu. Více než 100 000 Tutsiů uteklo ze země. Spolu s umírněnými Hutui vytvořili v exilu armádu vlastenecké fronty Rwandy. Počátkem devadesátých let obsadili severní provincie ze-

v listopadu mrtvolu matky. „Ani můj otec se nedal zlomit strašnými událostmi. Vychovával děti dále v katolické víře. Zemřel později přirozenou smrtí,“ dodává mladý muž.

Když byl nastolen nový režim, pracuje Peacemaker nejdříve opět ve rwandském informačním centru. Poznává zde svou budoucí ženu Perpetuu. V roce 1998 se ožení a má nyní čtyřletého syna. Dostal pak od Církve stipendium, aby mohl studovat na katolické univerzitě v Pobřeží slonoviny teorii sdělovacích prostředků. Tam poznal Jeana Paula, který již předtím v únoru úspěšně dokončil studium.

Jean Paul se narodil 1972 jako pátý ze sedmi sourozenců. I jeho rodiče jsou katolíci a poslali syna do malého semináře. Navštěvuje pak tři roky velký seminář, ale poznává při tom, že nemá kněžské povolání. Tak začíná studovat komunikační prostředky na katolické univerzitě v Abidjanu a absoluuje teologické vzdělávání pro laiky. Od října je profesorem na katolické univerzitě v Kigali.

Zeptala jsem se, zda u něho smutné události nevyvolaly pochybnosti o víře. Bez dlouhého přemýšlení odpovídá: „To nebyl čas pro pochybování nebo dokonce ztrátu víry. Vždyť víra byla to jediné, co nám zůstalo. V té době jsem se zvláště mnoho modlil.“

Když člověka všechno opustí, zdá se, že nic není jisté, začne vnitřně důvěřovat Bohu. Nakonec všude na ulicích byly vraždy. Zdálo se, že jsou všichni proti všem. Ve dne i v noci, všude se vraždilo, docela veřejně.“

Zřejmě i jeho rodina patřila k pronásledovaným. Mohli se jeho lidé alespoň u někoho skrýt? Jean Paul s pohnutím vzpomíná: „Jak už vyprávěl můj přítel, nevěděli jsme, kde by bylo možno se schovat. Nebylo možno o to nikoho požádat. Znamenalo by to vystavit jeho život nebezpečí. Moje rodina se rozptýlila všemi směry. Domnívali jsme se, že tak máme největší šanci přežít.“

Jean Paul sám strávil většinu času těchto tří měsíců na čajových plantážích v okolí. Ve dne v noci, za slunce i deště. „Stále jsem měnil místo pobytu, živil jsem se tím, co jsem našel na okolních polích. Tu a tam jsem narazil na jiné, kteří se také tak skrývali. Ale nikdy jsem s nikým nezůstal ve spojení, to bylo velice nebezpečné.“ Byl ten strach veliký? „Přirozeně, strach byl ustavičným průvodcem těchto tří měsíců,“ zněla odpověď.

I Jean Paul ztratil při tomto vraždění rodinné příslušníky a přátele. Jeho rodiče a sourozenci však masakru unikli. Pln obdivu vzpomíná na některé hrdinné příklady z té doby: „Bylo mnoho lidí, kteří z náboženského přesvědčení vystavili vlastní život nebezpečí a druhé ukryli. Byli to skuteční mučedníci. Byl tu jeden kněz. Chtěli se od něho dovědět, kam se skryl jeden jeho spolubratr. ‚To vám neřeknu,‘ odpověděl. ‚Jestliže to nepovíte, zavraždíme vás.‘ Na to kněz odpověděl: ‚Jako vždy, nic vám nepovím.‘ Zabili ho. Tragické bylo, že nakonec našli i jeho spolubratra, pro kterého obětoval život.“

Nejsmutnější na těchto událostech bylo, že na vraždění a ničení kostelů se podíleli i křesťané. „Jak se to mohlo stát?“ zeptala jsem se. „Vždyť Rwanda byla zemí s největším podílem katolíků.“

„Byl to důsledek evangelizace. Začala v roce 1900 a mnoho domorodců se stalo katolíky, ale to všechno probíhalo pod přinucením koloniálních mocností. Misionáři usilovali o to, aby co nejdříve vybudovali co nejvíce misijních stanic. Chtěli zabránit, aby se nerozšířila jiná náboženství, především islám. Tak převážila kvantita křesťanů nad kvalitou jejich víry. Ta byla mnohdy velice povrchní. Také třídní rozdíly mezi Tutsii a Hutuy se prohloubily díky koloniálním mocnostem Německa a Belgie. Příliš se nadržovalo Tutsiům na úkor Hutuů. Tak

pronikl jed do vztahů mezi sociálními skupinami. A přitom se jednalo o zemi tak kulturně a jazykově jednotnou!

Ale zpět k Jeanu Paulovi. „Nebylo proto divu, že mnoho křesťanů svou povrchní víru ztratilo. Byli to přirozeně především ti, kteří se podíleli na masakrech. Skutečně věřící katolíci jak v průběhu vraždění, tak potom se zachovali lépe a měli především modlitbu. Jen tak bylo možno všechno přečkat. A po skončení krize se katolíci snažili vyrovnati s pocity nenávisti a pomsty a také překonali smutek a přičinili se o smíření. Pro lidi, kteří neměli víru nebo měli ji jen povrchní, to bylo morálně mnohem obtížnější.“

Jak u Jeana Paula, tak u Peacemakera se drastickými událostmi a následnou dobou víra ještě více upevnila. Peacemaker to popisuje takto: „Ano, všechno, co se v tu strašnou dobu stalo, postoj matky a skutečnost, že jsem unikl smrti, dalo mi možnost zamyslet se nad tím, co všechno Bůh v mém životě vykonal.“

Udělal zkušenost, že Bůh ho za těchto událostí nikdy neopustil, především ne v neštěstí. „Nyní mi dal povolání, abych pracoval pro něho a pro druhé lidi. Co bych si přál, je, abych dostal nové milosti Ducha Svatého a od něho a od Matky Boží sílu, abych mohl před druhými lidmi vydávat svědectví o jeho lásce. Chtěl bych být Ježíšovým učedníkem.“

Peacemaker to vyslovil s přesvědčující prostotou. „Ježíš řekl, že máme hlásat radostnou zvěst těm, kteří ještě nepoznali spásu, neboť v Bibli stojí: Žeň je velká, ale dělníků málo.“

Práce je skutečně mnoho. Ne všichni jsou si toho vědomi tak, jako tito dva Rwandané. Jak konstatoval jejich biskup, „pohoršlivé chování mnoha křesťanů jen zdůraznilo nedostatek katechetického vzdělávání. Dnešní výzva světa spočívá v tom, že křesťané jen podle jména Církve více boří než budují.“

Jean Paul a Peacemaker chtějí pomáhat stavět a přesvědčovat, že odpuštění i v extrémních situacích je nejen možné, ale že přináší osvobození. U obou uvolnilo mnoho sil, které nyní mohou věnovat práci pro druhé.

„Počátek byl již položen,“ míní Peacemaker. „Úsilím věřících se země rozvíjí. Mnozí se již obrátili.“ Novou šanci pro evangelizaci vidí biskupové Rwandy a s nimi oba tito mladí lidé v národním katolickém rozhlasovém vysílání. Pro Peacemakera má katolický rozhlas rozhodující význam. Překonává všechny vzdálenosti, může mít přístup do každé domácnosti. Tak přispívá bezprostředně k pokračující evangelizaci.

V Radiu Maria, které vzniká v zemi díky celosvětové rodině Radia Maria, má být Peacemaker asistentem programového ředitele a Jean Paul prezidentem. Ptám se, zda nebude obtížné takový projekt financovat. „To bude velký problém. Mnozí lidé nemají ani boty. Mnozí se najedí s obtížemi jednou denně. Ale protože lidé u nás mají velký hlad a žízeň po lásce, budou pro Radio přinášet všechny potřebné oběti. Mnozí zůstali osamoceni, ztratili rodiče a děti, jsou zoufalí, žijí v minulosti. Potřebují každou oporu. Očekávají ji právě od Radia Maria.“

Oba mladí Afričané na mě silně zapůsobili. Vyžralí těžkými časy diktatury a masakru, podávají svědectví, že pevná, neotřesitelná víra přes všechny těžkosti a strašné situace uschopňuje odpuštění a milosrdenství a život i za obtížných situací.

Mimoděk jsem musela při setkání s oběma myslet na to, jak obtížné bylo pro mě někdy odpuštění s mnohem menšími zraněními. Dělá to dobře, dívat se na tyto milé mladé křesťany, kteří tak věrohodně svědčí o osvobuzující lásce. Nebyla by každá matka hrdá na takové dva syny?

*Z Vision 2000 - 6/2003
přeložil -lš-*

Bašta Pána Boha (48)

Ale potom ho napadá myšlenka, při které prudce vyskočí. Ano, tak by to možná šlo! Zabubnoval pěstmi na dveře žaláře. Po chvíli přichází vězeňský dozorce.

„Prosím vás, proboha, o kousek papíru, inkoust a pero!“ žebřá zajatec. Žalářník potřásá hlavou, ale požadované věci přináší. A biskup Gobel píše svou zpověď, všechny viny svého života. Potom přispisuje: „Můj milý abbé! V předvečer smrti posílám Vám písemně svou zpověď. Za několik dní musím odpykat skrze milosrdenství Boží všechny své zločiny a pohoršení proti svaté Církvi. Prosím Vás, neodmítněte mi poslední pomoc a ve chvíli, kdy budete stát před vraty věznice a já budu vycházet, a udělte mi rozhrěšení za mé hříchy. Žijte blaze a prostě Boha za mou ubohou duší, aby u něj našla milosrdenství.“

Mistr žalářník byl natolik soucivný, že vzkaz předal.

10. dubna 1794 je biskup Gobel veden na popraviště.

Nesmírné množství lidí vítá u brány vězení výsměšnými a nenávidnými pokřiky biskupa, kterému ještě před několika měsíci všichni fanaticky jásali vstříc. Ale odsouzenec se dívá jen na abbého de Pannonie, který v oblečení řemeslníka stojí v první řadě mezi zevlouny, šeptá slova rozhrěšení a zvedá ruku k požehnaní nad kajícím ubožákem. Nyní může běsnit celé peklo. Bůh opět daroval jednomu člověku svůj pokoj.

Srdce biskupa se naplnilo nevýslovným klidem. Neslyší posměšky davu, necítí, jak mu vržený kámen roztrátil čelo. Je mu, jako by opět slyšel znít zvony z malé vesničky ve Vogézách, kde kdysi jako chlapec složil svůj křestní slib. Klidně a jistě vystupuje vzhůru k rudému lešení. Ale předtím, než ho kat srazí na kolena, ještě jednou se zvedá a hlasitě volá: „Ať žije Ježíš Kristus!“

Potom ho pod gilotinou spoutali. Nůž zasvištěl. Biskup Gobel zaplatil hrdinskou smrtí zběhlou nešťastného života...

Ve stodole zavládlo hluboké mlčení, když abbé de Pannonie skončil své vyprávění. Jen chlapec, hluboce dojatý, těžce dýchá. Kněz Coudrin nakonec říká vroucí Deo gratias – Bohu díky! Potom tiše podává spolubratrovi ruku. Po modlitbě za nešťastného biskupa, kterého Boží ruka přeče jen našla, klesnou všichni tři na svá chudá lůžka. Abbé brzy usíná a Robertovo pravidelné oddychování rovněž knězi prozrazuje, že také on využívá svého práva na spánek. Jen on sám nenachází klid.

Knězi se zdá, jako by ve tmě stodoly viděl všechno utrpení a zločiny této hrozné, ďábelské doby. Vidí gilotinu, žravou nestvůru, která táhne od města k městu a vraždí viníky i nevinné stejným způsobem. Vidí temné žaláře beze světla, v nichž živoří tisíce obětí. Vidí zástupy nešťastných dětí, jimž rudí revolucionáři vzali otce a matky, jak žebrajíce a hladovějice táhnou ulicemi měst, s ohavnými lumpy hledají střechu nad hlavou, děti zpustlé bídou. Vidí mnoho zneuctěných kostelů, rozbitých oltářů, křížů, znesvěcené kalichy a monstrance, rozšlapané hostie. Jako by slyšel výkřik nouze celé zmučené a utrápené vlasti, volání o pomoc drahé Francie. Ano, jako by vykřikla sama pošpiněná, krví poskvrněná země, která už nemůže dále snášet, že se stala dějištěm tak bezmezných bíd a tak prokletých hrůz.

Ale přes všechny zločiny vidí Coudrin svatou Boží tvář, jak v bolesti a hněvu pohlíží dolů na znesvěcenou zemi. Ne, to je více, než může člověk snést. Cítí se jako opuštěný trosečník, jako by se země otřásla pod hněvivým pohledem Pána, jako by se řítily slunce a hvězdy z nebe, jako by se vylévaly řeky a moře z břehů, aby smyly proudy krve.

AMERIČANÉ PROTI ZROVNOPRÁVNĚNÍ HOMOSEXUÁLNÍCH „MANŽELSTVÍ“

Dvě třetiny Američanů se staví proti legalizaci svazků mezi osobami stejného pohlaví a jejich zrovnoprávnění s řádným manželstvím. Polovina dotázaných by však připustila určité právní uznání tzv. homo-manželství. Prezident Bush kritizoval rozhodnutí Nejvyššího soudu v Massachussets, který prohlásil zákaz homosexuálních svazků za protiústavní. Podle Bushe je „manželství posvátnou institucí mezi mužem a ženou. Rozhodnutí soudu tento důležitý princip hrubě porušuje.“

Podle Kath-net

Prudce se vrhá na kolena, na čele mu stoupá pot, křečovitě spíná ruce a modlí se:

„Ne, Pane, ne! Odejmi kalich utrpení! Ať už je toho dost! Vezmi si, Pane, mne! Se vším mým chudým jměním, mou svobodou, mou krví, mým životem! Všechno Ti dávám k oběti! Ale ušetři svůj lid! Udělej konec hrůzám! Dej svým dětem zase mír a pokojný život!“

Ale jak nepatrná připadá na jednu knězi vlastní oběť! Co znamená on sám, aby jeho kající, modlící se ruce mohly zvrátit nekonečné utrpení? Ne, to potřebuje více! Potřebuje to mohutný zástup lidí, kteří konají pokání, legii statečných srdcí, která jsou připravena obětovat se za své bratry.

Najednou Coudrin vidí, že všechno, co až dosud udělal, je nedostačující, že je mu uložen jiný úkol. Jistě, všude se setkával s bídou a nouzí, přinášel nemocným útěchu, vězněným naději, umírajícím Boží milost. Ted' však ví, že musí hledat lidi, kteří jsou připraveni sami se obětovat a ochotni konat pokání za nevýslovné zločiny této hrozné doby.

„Pane, dej mi takové lidi!“ šeptá modlícími se rty.

Vedle něj se na slámě neklidně převaluje mladý Bernard. Do spánku se mu pletou nějaká slova. Coudrin se k němu naklání, až cítí chlapcův horký dech.

„Neposilejte mě pryč! Chci u vás zůstat!“ vyrazí ze sebe spící chlapec, pak několikrát těžce vzdychne, až konečně spí klidně dál.

Knězi je prapodivně kolem srdce. Právě prosil Pána Boha o lidi, kteří jsou připraveni

k vlastní oběti, a tady má vedle sebe chlapce, který mu nabízí statečné srdce dokonce ve spánku; má ho od sebe zapudit, skrýt někde v bezpečí?

Tu položí kněz něžně ruku na chlapcovo horké čelo a tiše mu zašeptá: „Dobře, Roberte, zůstaneme spolu.“ Nato se hoch ve spánku usměje.

Příštího rána se oba rozloučí s abbém de Pannonie i s hostinskou a pokračují dál ve své cestě.

Je večer, když vstupují branou zámeckého statku la Motte d'Usseau. Z pole se právě do dvora vrací s párem koní vysoký, urostlý, blondatý mládenec a vesele si hvízdá. V rytmu své melodie práská bičem, ale udiveně se zastaví, když spatří podivnou dvojici.

„Nonono, copak chcete na dvoře statku?“ ptá se zvědavě. „Ach, to je tak,“ pokašlává stařec se skříňkou náplastí, „chtěli bychom jenom vědět, jestli by tu pro nás nebylo ubytování, třeba v jeskyni pirátů?“

„V pirátské jeskyni?“ zaradí se mladík. „Jak to, že víte o pirátské jeskyni?“

„Och, znám ji totiž moc dobře, Marceli,“ směje se stařec. „Když tam člověk trčí den co den půl roku?“

„Potom jste přeče, potom jsi přeče...!“ koktá hoch, zatímco se mu po tváři rozlévá prudká červen. „Ano, opravdu, bratránek, bratránek!“ Pak však bleskem mizí ve dvoře, vyrazí pronikavý hvízd a v příštím okamžiku se objevuje s dalším chlapcem, který sem bez dechu přibíhá.

„Tak se podívej, André!“ volá Marcel a popadne pasáčka za ruku. *(Pokračování)*

ROK NA SVATÉM HOSTÝNĚ

Videonahrávka na kazetách VHS Rok na Svatém Hostýně, vyrobená televizním studiem Telepace Ostrava v listopadu 2003 pro Matici svatohostýnskou, je v prodeji. Nahrávka o délce 50 minut se stručně zabývá historií Hostýna, ale hlavně je zaměřena na jeho současnost. Jsou zde barvitě zachyceny všechny hlavní poutě a dění kolem nich v průběhu roku 2003. Nahrávka je v české a anglické verzi, na zvláštní objednávku je možno ji dodat také na DVD. Nahrávka může být pěkným dárkem pro vaše příbuzné a známé, a to i v zahraničí. Cena VHS kazety je 350 Kč. V případě odběru 5 a více kusů neúčtujeme dobírku a v případě osobního odběru poskytneme slevu ve výši 5 % z ceny. Další množstevní slevy je možno projednat individuálně.

Nahrávka je k dispozici k osobnímu odběru nebo na dobírku na adrese:

Matrice svatohostýnská, Svatý Hostýn 115, 768 61 Bystřice pod Hostýnem, tel: 573 381 693 a 573 381 694 (+fax) nebo e-mail: hostyn.msh@ado.cz; nebo na adrese: Studio Telepace, Kostelní nám. 2, 702 00 Ostrava, tel. 596 116 408, tel./zázn./fax: 596 112 328 a taky u některých velkoobchodů.

NORMA MCCORVEYOVÁ PROSÍ O ZRUŠENÍ ZÁKONA O POTRATECH

Norma McCorveyová, která v 70. letech sloužila jako hlavní argument pro legalizaci potratů v USA, prosí nyní svou vlast, aby tento zákon zrušila. Tento zákon až do dnes znamenal smrt pro čtyřicet milionů nenarozených dětí. V hlavním městě Uruguaye Montevideu přednesla před 700 posluchači své svědectví a svou výzvu. Kdysi byla známá především pod pseudonymem Jane Roe. V rozhodujícím procesu Roe versus Wade předstírala, že byla znásilněna. Učinila tak na nátlak svých obhájkyň a bojovnic za ženskou emancipaci Sarah Weddingtonové a Lindy Coffeové. Ty pokládaly McCorveyovou za jedinečnou šanci, jak v Texasu prosadit potratový zákon. Ukázalo se, že úspěšně. McCorveyová tyto záměry obhájkyň neznala. O důsledcích své výpovědi se dověděla teprve později z novin. „Byla jsem hippie, potloukala jsem se po ulicích a prodávala květiny. Nahnali mi hrůzu,“ vzpomíná McCorveyová. I když zákon zakazující potrat byl zrušen, ona sama dítě nepotratila, nýbrž porodila a předala do adopce. S pláčem vyprávěla o okamžiku, kdy mohla sama vzít své dítě do náruče díky omylu jedné zdravotní sestry. „Když sestra poznala svou chybu, vzala dítě a odnesla je pryč. Běžela jsem za ní, ale nemohla jsem ji najít, padla jsem na zem a zůstala ležet,“ prohlásila.

Později pracovala McCorveyová v různých potratových klinikách. Někdy musela pochybuující ženy přesvědčovat o užitečnosti potratu. Když si uvědomila, co vlastně dělá, upadla do těžké deprese. „Vymýšlela jsem různé způsoby, jak se sprovodit ze světa. Chtěla jsem si podřezat žíly, otrávit se, skočit pod auto.“ Nakonec se všechno změnilo. Tehdy, když potkala Boha.

Přijala pozvání k návštěvě jednoho kostela a pastor jí daroval Bibli. Seznámila se se skupinou obránců života „Operation Rescue“. Zavedla je do jedné budovy blízko potratové kliniky, ve které pracovala. Podle svého vyprávění zcela změnila svůj život. Přestala pít a stala se ochránkyní života. Před několika roky se stala katoličkou.

V Uruguayi ji doprovázel advokát Richard Clayton Trotter a senátor Walter Riasco z Collorada. Ten pronesl plamennou řeč proti potratům: „Národ, který připouští smrt svých dětí, nemá ani svědomí, ani důstojnost,“ prohlásil. McCorveyová sama ukončila své vyprávění výzvou: „Musíme vystoupit proti legalizaci potratů v Uruguayi.“

Podle Kath-net

Liturgická čtení

Neděle 14. 12. – 3. neděle adventní

1. čt.: Sof 3,14–18a
Iz 12,2–3.4bcd.5–6
Odp.: 6 (*Plešejte a jásejte, neboť nad vámi vládne Svatý Izraele.*)
2. čt.: Flp 4,4–7
Ev.: Lk 3,10–18

Pondělí 15. 12. – ferie

1. čt.: Nm 24,2–7.15–17a
Ž 25(24),4–5ab.6+7bc.8–9
Odp.: 4a (*Ukaž mi své cesty, Hospodine!*)
Ev.: Mt 21,23–27

Úterý 16. 12. – ferie

1. čt.: Sof 3,1–2.9–13
Ž 34(33),2–3.6–7.17–18.19+23
Odp.: 7a (*Ubožák zavola, a Hospodin slyšel.*)
Ev.: Mt 21,28–32

Středa 17. 12. – ferie

1. čt.: Gn 49,1a.2.8–10
Ž 72(71),1–2.3–4ab.7–8.17
Odp.: srov. 7 (*V jeho dnech rozkvetne spravedlnost a hojnost pokoje navěky.*)
Ev.: Mt 1,1–17

Čtvrtek 18. 12. – ferie

1. čt.: Jer 23,5–8
Ž 72(71),1–2.12–13.18–19
Odp.: srov. 7 (*V jeho dnech rozkvetne spravedlnost a hojnost pokoje navěky.*)
Ev.: Mt 1,18–24

Pátek 19. 12. – ferie

1. čt.: Sd 13,2–7.24–25a
Ž 71(70),3–4a.5–6ab.16–17
Odp.: srov. 8 (*Nechť ústa má oplývají chválou, abych zpíval o tvé slávě.*)
Ev.: Lk 1,5–25

Sobota 20. 12. – ferie

1. čt.: Iz 7,10–14
Ž 24(23),1–2.3–4ab.5–6
Odp.: srov. 7c.10b (*At' vejde Hospodin, on je král slávy!*)
Ev.: Lk 1,26–38

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 14. 12.	PO 15. 12.	ÚT 16. 12.	ST 17. 12.	ČT 18. 12.	PÁ 19. 12.	SO 20. 12.
Antifona	42	42	42	122	122	122	122
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	42	42	42	122	122	122	122
Antifony	93	1046	1062	125	125	125	126
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	94	98	101	126	129	133	136
Antifona k Zach. kantiku	94	98	101	126	130	133	136
Prosby	94	98	102	126	130	133	136
Záv. modlitba	95	99	102	127	130	134	137
Modlitba během dne:							
Hymnus	43	43	43	123	123	123	123
Antifony	44	44	44	124	124	124	124
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	95	99	102	127	130	134	137
Záv. modlitba	95	99	102	127	130	134	137
Nešpory:							
Hymnus	41	41	41	121	121	121	121
Antifony	92	96	1056	1071	125	125	114
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1133
Kr. čtení a zpěv	92	96	100	103	128	131	115
Ant. ke kant. P. M.	93	97	100	104	128	132	139
Prosby	93	97	100	104	129	132	115
Záv. modlitba	95	95	99	102	127	130	117
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

NOVINKY

**Jaroslav Durych: SVATÉ KNĚŽSTVÍ
PODLE VIDĚNÍ ANNY KATEŘINY
EMMERICHOVÉ**

Výběr z vidění velké mystičky A. K. Emmerichové ukazující na důstojnost kněžství. Neoddělitelně jsou zde spojeny modlitba, utrpení, pokání, mše svatá, církevní rok. Druhé vydání, v MCM první.

Brož., A6, 128 stran, 81 Kč

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA ROK 2004

Skládačka formátu A6, kterou lze vložit do modlitebních knížek. Upozorňujeme na nový text denní modlitby Apoštolátu. Vzhledem k výši poštovního a balného lze objednat minimálně 20 ks.

Cena 1,50 Kč za jeden kus

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

Petr Šíkula: UŽ VÍŠ?

Nový soubor otázek zveřejněných na internetových stránkách www.katolik.cz do září roku 2002, na něž odpovídal kněz brněnské diecéze P. Mgr. Petr Šíkula. Kromě dvoustovky zodpo-

vězených otázek je v této publikaci i tematický rejstřík k prvnímu i druhému dílu (název prvního dílu – Když nevíš, tak se zeptej).

Cesta, brož., 156x166 mm, 204 stran, 135 Kč

Josef Pala:

ŠTÍPA - MARIÁNSKÉ POUTNÍ MÍSTO

Nové knižní vydání historie poutního místa ve Štípe. Bůh si zvolil toto místo, aby zde byl uctíván skrze svou Matku Marii. Publikace je provázena velkým množstvím fotografií a vyobrazení nejen současných, ale i dobových.

Římskokatolická farnost Štípa, váz., křídový papír, A5, 112 stran, 150 Kč

Petr Piňha:

**RŮŽENCOVÁ TAJEMSTVÍ A LITANIE K PANNĚ MARIÍ,
KRÁLOVNĚ POSVÁTNEHO RŮŽENCE**

Petr Piňha v 10. svazku edice CHVILKA KLIDU shrnuje svou modlitbu u jednotlivých témat růžence do jediné věty. Jako podněty k meditaci slouží vyobrazení ke každému tajemství růžence. Rozmanitost shromážděných vyobrazení ukazuje přítom na rozšíření mariánské úcty v čase i prostoru a rovněž na širokou škálu vzdělání i věku autorů.

Poustevník, brož., A6, 96 stran, 125 Kč

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1;

tel.: 587 405 431, fax: 585 222 803, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**